Annei Senece moralissimi ad Lucillum Epistolarum Opus de viuendi ratione preclarum et auro preciosius.

Succincta et compendiaria Senece vita ab Hermāno Buschio Monasteriense ex electis auctoribus nouiter et emendate digesta.

Vita Senece

In istis peruulgatio
ribus epistolarum Senece libris. q̄ sepa-
tim a reliquis eius auctoris Operibus circūferuntur.
Uita quedam Senece. vel magis inepta legitur. pro
qua. rogatus a magistro Cornelio Zyrickzeensi accu
ratissimo librorum Excusore. aliā aliquāto veriorem cor
rectioremq; breuiter cōscribere. libēter ei honesta pe-
tēti morē gessi. Licet vix sesquihore spaciū ad rem
conficiendam mihi superesset. vtpote qui non ante sub-
monitus fuissem. ꝙ a chalcographis quasi iacturā tē
poris facientibus iam iāq; efflagitaret Fuit aūt. Se
neca noster oriūdus ex Corduba inclyto Hispanie
oppido. patre L. Seneca nobilissimo ciue. matre ve
ro Albina honestissima muliere procreatus. et (vt di
uus meminit Hieronymus) Lucani poete patruus
Gneo domitio Enobarbo. qui ad expugnādā Cor
duuam cū exercitu in Hyspaniā missus fuerat. capt⁹
cū duobus fratribus et libertate donatus eiusq; hor
tatu romā profectus. vbi cū in honore ab omībus bo
nis haberetur a Claudio cesare. criminationibus inui-
dorū fortasse aduersus ipsū irritato. in Corsicā insu
lam relegatur. postea tamē Agrippina mater Nero-
nis quā (interfecta ob publicū pellicatū Messalina)
vxorem duxerat Claudius. Senece restitutionē ab
exilio impetrauit. eūq; volente eciā Claudio Nero-
nis adolescentie preceptorem adhibuit. de quo videor
mihi ope preciū facturus. si aliqua paucis perstrinxero
vt appareat ꝙ indignū discipulū optimus vite magi-
ster sortitus sit Erāt inter ceteros aulicos. Neronis
duo presertim clari et insignes. Afranius Burrus et
Anneus Seneca. rectores imperatorie iuuente (vt in-
quit Tacitus) et pari in societate cōcordiaq; poten-
tes: qui diuersa tamē arte ex equo pollebant. Burrus
militaribus curis. et seueritate morū. Seneca precep-

tis eloquētie. ⁊ comitate hōesta. iuuabāt ꝗ inuicem se
quo facilius lubricā principis etatē. si virtutē aspna-
retur voluptatib⁹ saltē cōcessis retinerēt Sed Burr⁹
ex tumore fauciū eger. iussu Neronis (vt plures asse-
uerabāt) quasi remediū morbo adhiberet. noxio me-
dicamine intoxicatus. perijt Quo sublato ad deteri-
ores statim Nero inclinabat. Hij varijs obtrectatio-
nibus Senecā adoriūtur apud principē. tanq̄ ingē-
tes. ⁊ priuatū sup̄ modū euectas opes adhuc auge-
ret. q̄ studia ciuiū in se cōuerteret. hortoꝝ q̄z ame-
nitate ⁊ villarū magnificētia quasi ipsum Cesarē su-
pergrederet Obijciebāt etiā laudē eloquētie vni sibi
adciscere. ⁊ carmia crebrius factitare. postq̄ Neroni
amor eoꝝ euenisset. Quibus effectum est. vt Senece
virtus formidolosa atq̄ suspecta corruptissimo princi
pi esse ceperit. Ridiculū est q̄ quidā tradūt. ob verbe
ra que Neroni adhuc puero inflixisset. mori coactū
Senecā. Omes itaq̄ ad eū opprimēdū artes con-
q̄rebat. Et occasionē tandē reperit. patefacta atq̄
detecta cōiuratiōe Pisoniana. in quā odio Neronis
certatim sua nomina dederāt Senatores. ⁊ Equites
romani. itē Tribuni cohortiū pretorianaꝝ Centurio
nes. etiā femie. Incepta est et aucta hec coniuratio Si-
lio Nerua. ⁊ Attico Uestino cōsulatū ineūtib⁹. Pro-
dita p̄mū a Milicho. flauij Sceuini Senatoꝝ liber
to. Natalis vero quidā cōiurationis particeps. pri-
mus ante Neronē sistit ⁊ promissa sibi impunitate. cō
scios indicare iussus de Pisone stati fatet cuius fauo
re inita atq̄ suscepta erat cōiuratio. fuit autē is no-
bili genere ortus. ⁊ multas insignes familias paterna
nobilitate complexus. claro apud vulgū rumore. per
virtutem aut spēs virtutibus similes. Post hūc Se-
necam adijcit incertū vero ne an vt Neronis eo indi-
cio sibi gratiā pararet. Affectis celerrime cōiuratis omi
bus qui noīati fuissent supplicio. Ad Senecā Tri-

bunū pretorie cohortis Sillanū misit. qui vltimam
ei necessitatem denūciaret. Diuertebat aūt Seneca
tūc in quadā villa suburbana. ad quartū ab vrbe lapi
dem. Propinqua itaq3 vespera. illuc Tribunus ve-
nit. sepsitq3 villā globo militū. ac vnū ex Centurionib9
ad Senecā intromisit. qui Neronis ei volūtatē expo
neret. z vt necē maturaret: iniūgeret. Quo nuncio per
acto. ille interrit9 poposcit testamēti tabulas. sz dene
gante Centurione. conuersus ad amicos presentes.
Quādo aliā meritis eoꝝ gratiā referre ꝓhiberet mu-
nus qđ vnū iam (et tamē pulcherimū) habebat ima-
ginē scz vite sue eis se relinquere testabatur cuius si me
mores essent bonaꝝ artiū. tanq3 cōstantis amicicie fa
mam laturos dictitabat. Simul lachrimas eoꝝ mō
sermone. mō instar cohercentis ad firmitudinē reuo-
cabat. rogitās vbi precepta sapientie. vbi tot ꝑ annos
meditata ratio aduersum imminētia. Nō multo post
cū hec disseruisset. brachia ferro incidi fecit. sed qm̄ se
nile corpus (nā ad annū vsq3 decimū quartū. sup̄ cen-
tesimū etate fertur ꝓcessisse) z paruo victu tenuatū. len
ta effugia sanguini prebebat. crurū etiā ac poplitū ve
nas abrupit. atq3 ita q3 nimis durāte tractu z lentitu
dine mortis Staciū Anneu3 diu sibi amicicie fide. et
arte medicine probatū orauit. vt prouisum iā pride3
venenū promeret. allatūq3 hausit frustra. quoniā artu
bus iā frigescētibus clausu3 corpus aduersum vim ve-
neni erat. Postremo igitur stagnū calide aque introijt.
respgēs proximos seruoꝝ addita voce. libare se liqrē il-
lu3 ioui liberatori Exin balneo sicco illat9. z vapore
eius exaniat9 sine vllo funeris solēni cremat. Hec fe-
re apd Cor. Tacitū de Seneca referūtur Suetoni
us aūt Trāquillus. in vita Neronis ita scribit de eo.
Senecā pceptorē ad necē cōpulit. quāuis sepe cōme
atū petēti. bonisq3 cedenti persancte iurasset. suspectū
se frustra perituꝝq3 potius q̄3 ei nocituꝝ. hactenus il

le. Tantũ bulus integerrimi viri ꝓbitas et innocẽtia optimo cuiq; ꝓbabatur suspiciebaturq;: vt fama fuerit. Destinasse ꝑncipes ꝯiurationis pisoniane post interfectum Neronẽ, vt Piso quoq; interficeretur: imperiũ q; Senece traderetur tanq; claritudie virtutũ ad summum fastigiũ delecto. Mortuus est anno .xi. imperij Neronis, non sine dolore et gemitu oim bonoꝝ ciuiũ. Erat eñ luculenta vberiq; facundia, ingenio acerrimo ac beatissimo, eruditione singulari, hũanitate precipua, decẽtissimis morib⁹, et quis in hoie has dotes non amasset. Opa aũt sui exupantissimi ingenij et vite ac moꝝ suoꝝ certissima nec minus digna testimonia multa reliquit, quoꝝ adhuc ista viuũt volitantq; docta p ora viꝝ. Epl'aꝝ libri ad Lucillũ .xxij. De Paupertate itẽ liber vnus. De Moribus etiã vnus. De Formula honeste vite vnus. Ad Gallionez frẽm de Remedijs fortuitoꝝ vnus. Ad eundẽ de vita beata liber vnus. Declamationũ libri .x. De clemẽtia ad Neronem libri duo, de beneficijs ad Ebutiũ libri septẽ. Ad eundem de liberalibus studijs vnus. de Ira ad Nouatũ libri tres. de Mũdi gubernatione et diuina prouidẽtia liber vnus. de Cõsolatione ad Marciam liber vnus. de Cõsolatiõe ad Albinaz matrem suã liber vnus. Ad Serenũ de Trãquillitate vite liber vnus. Ad eũdez quõ in sapientẽ ira nõ cadit liber vnus. Questionũ naturaliũ libri septez. Suasoriaꝝ et controuersiaꝝ libri sex. Tragedias audacter affirmauerim huius Senece nõ esse, ꝓpter hos potissimũ versiculos, qui ita legunt in tercio actu Octauie

Vltrix Erynis impio dignũ parat
Letum tyranno, verbera, et turpẽ fugã
Penasq; quis et Tantali vincat sitim
Dirumq; laborem Sisyphi, Tityi alitem
Ixionis q; membra rapientem rotam.
Licet extruat marmoribus, atq; auro tegat

Superbus aulam. limen armate Ducis.
Seruent cohortes. et licet mittat immensas opes.
Exhaustus orbis: supplices dexteram petant
Parthi cruentam: regna diuitias ferant
Ueniet dies tempusq;. quo reddat suis.
Animam nocentem sceleribus. iugulum hostibus.
Desertus. et destructus. et cunctis egens.

¶ Uide q̃ apte his verbis exitus Neronis describitur. Qui hostis patrie iudicatus. et ab omnibus suis derelictus. ac fugere ab vrbe in villam cuiusdã liberti sui. eiusq; opera semetipm̃ interficere necesse habuerit. Quod profecto Seneca scire non potuit. cũ ante Neronem ipse perierit. Et quisquis hec tandem scripsit. nimirum ille Neroni supstes fuit. nec obstat huic sententie mee: q̃ p verbum futuri loquitur poeta Ueniet dies tempusq;: quasi euenturum ita coniectauerit. Nam qui esse potest. vt verbera: fugam. solitudinem. et destitutõez a q̃uis hũano solacio ita ad lineã ꝯiectauerit: At istud certe non est coniectare. sed q̃si digitũ intendere Quo circa potius crediderim alterũ Senecam. et ipsum q̃z Cordubensem. Tragediarũ illarũ auctorem fuisse. Sed vtcunq; sit boni consule amice lector et Uale.

Annei Senece moralissimi ad Lucillium Epistolarum Opus de viuẽdi ratione preclarum et auro preciosius

Epithaphium Senece

Cur labor. meritum. sumpti. pro munere honores
Ite. alias post hac sollicitate animas.
Me procul a vobis deus euocat. illicite actis
Rebus terrenis hospita terra vale.
Corpus auara tamen solemnibus accipe saxis:
Nanqꝫ animam celo reddimus. ossa tibi.

Auctoritates pulcherrime

Ex Senece Epl'is ad modū eple collecte

De morte vt inquit Seneca venerabilis animus noster ad vera pspicienda caligat quod etiam p Boetium virum solēnem repetitur his versibus. Heuheu q̄z miseros tramite devio abducit ignorantia. Caligine quidem ista postergata que aut q̄z forte mira videtur de morte nobis Senece ab eodem scripta sunt relicta. Inquit enim. Nemo tam imperitus est vt nesciat aliquando moriendum tamen cum ppe accessit tergiuersatur tremit plorat. Quid fles: eo ibis quo omnia eunt quid tibi noui est ad hanc legem natus es: cur vincere volunt qui mori non vult. Immo vita cum exspectat demortis data ē hec lex patri tuo accidit. hec matri. hec maioribus. hec omnibus an te. hec omnibus post te. alligat enim et trahit cuncta. quantus populus mortuorum te precessit quantus moriturorum sequitur quantus comitabitur. Tu non putabis te aliquando ad id puenturū ad quod semp ibas nullum sine exitu iter est. Non quidē solum imus verumetiam et preternauigamus vitam. Et quemadmodū in mari vt ait Virgilius Terre vrbesq̄z recedunt. sic in hoc cursu rapidissimi tēpis primum pueriticiam abscondimus. deinde adolescentiam. Deinde quicquid est inter iuuentem et senē medium in vtriusq̄z confinio positum. Dein de ipsius senectutis optimos annos nouissime incipit ostendi publicus finis generis humani. Dixit ergo Catho. Omne humanum genus quodq̄z est quodq̄z erit morte dampnatum est. Quid porro vita ista nisi mors Cum possibile sit iuuenem mori impossibile autem senem diu viuere. Nihil habet quod spectet q̄z senectus ducit ad mortē. Et itaq̄z stultus est qui mortē timet q̄z qui senectutē. Nam quēadmodū senectus adolescentiā sequitur ita mors senectutē. Si ergo iuuenis ea quid refert nō numerant anni incertū est q̄ loco mors te exspectat. itaq̄z tu illā oi loco exspecta. Cogita enī nō repēte nos in mortē incidere sed mutati pcedere, qz condic mo

rimur. Cotidie enī demitur aliq̄ pars vite. quia vnus dies gradus est vite. Et tunc q̄z crescimus vita decrescit. infanciā amisimus. deinde pueriā. deinde adolescentiā vsq̄z ad extremum. Quicquid ergo transit tēpis perditū est. quicquid etatis retro est mors est. hunc ipsum quē agimus diē cū morte diuidimus. et quēadmodū clepsidra nō extremū stillicidium exhaurit. sed quicquid ante defluxit. sic vltima hora q̄ esse desinimus non sola mortem facit sed sola consumit. tūc ad illā venimus si diu venimus. In hoc igitur fallimur qz mortē q̄ procul eē ꝯcinimus. magnaq̄z eius pars iā preterijt. quecunq̄z vis occupa adolescentē senem mediū. iuuenes eq̄z timidū mortē eq̄z inscium vite. neq̄ quicq̄z habz sci et certi. p3 itaq̄z vt inquit Boetius. Nam in hodierna vita si amplius viuis q̄z in illo mobili transitorio q̄z momento cū crastinū quidē nondū apprehēdimus hesternū vero iā pdidimus. ppterea assidue cogitemus tā de nra q̄z oim quos diligimus mortalitate. et id agimus vt iocūda nobis amissorum fiat recordatio. Inquit enim mihi amicorum defunctorum cogitatio dulcis ac blanda ē habui enī illos tanq̄z amissuros. amisi tanq̄z habeam. ideo amicis auide fruamur et q̄zdiu contingere hoc possit incertum est. Et cogita nūc oia et mortalia esse incerta lege mortali hoc fieri potest quicquid vnq̄z potest. Nec itaq̄z sicci sint oculi amico amisso nec fluant. Que ei putas perisse pmissus ē. Annum feiis ad dolendū maiores constituere. nō vt tādiu lugerent sed ne diutius viri nullū legitimū tps eē. qz nullū honestū cū nulla res citius in odiū veniat q̄z dolor. Congremus ei cito nos eo puenturos q̄ amicū puenisse meminimus. Et quo ergo aio vtriusq̄z horū illā inuitabile spectemus. qz iste beatissimus est et securus sui possessor q̄ crastinū sine sollicitudine exspectat. Quid ei turpius q̄z in ipso limine securitatis eē sollicitū. Causa autē hec est qz inanes oim bonorum sumus cū peiores morimur: heu q̄z nascimur. nō q̄z bn̄ viuant: sz q̄ diu etiam cū oibus possit contingere vt bn̄ viuant. vt diu nulli quidē qd plus est viuere desierunt q̄z inceperunt. Dum igitur ai deponendū est: virtutibus insistendū. et in eisdem pseuerandū nec differendū qz dum differtur vita discurrit. Quod vnicuiq̄z faciendum est statim facere debemus sicut ad astra

Folium primum

Lucij Annij Senece cordubensis ad Lucillium Epistolarum liber ¶ De tempore

Epistola Prima

I Ta fac mi Lucilli vendica te tibi et tempus qd restat collige et serua. Quedā eni tpa eripiuntur a nobis. quedā subducunt et quedā effluunt Turpissima tamē est iactura que p negligentiā fit Quē mihi dabis. qui aliqd preciū tempi ponat. qui diē estimet. qui intelligat se cotidie mori In hoc eni oēs fallimur q mortē quasi procul esse conicimus. Magna pars eius iā pterit. qcquid etatis retro est mors tenet. fac ergo mi Lucilli qd facere te scribis oēs horas cōplectere. sicq fiet vt minꝰ de crastino pendeas. si hodierno manus inieceris. duz differtur vita discurrit Omnia Lucilli aliena sunt tempus tm nostrū ē. Interrogabis fortasse qd ego faciā q tibi ista precipio Fatebor igenue nō possuz dicere me nihil pdere. sz euenit mihi q plerisq nō suo vicio ad iopiā redactis oēs ignoscūt nemo succurrit Quid ergo est nō puto pauperem cui quantulūcumq supest satis est Tu tamen (malo) serues tua et bono tpe incipias. nā (vt visum est maioribus nostris(maxima parsimonia in fundo est Non eni tm minimū in ymo sed pessimum remanet Uale)

Senece
De mō studēdi Eplā. ij.

Ex his que scribis mihi et que audio. bonā spē de te concipio. nō discurris. nec locorū mutati onib⁹ inquietaris Egri āimi ista iactatio est primū argu mētū ꝯposite mentis estimo posse ꝯsistere in loco et se cum morari Illud aūt vide. ne ista lectio multorū auc torū et oīs generis voluminū habeat aliqđ vagū et istabile. certis igenijs imorari et innutriri oportz. si velis aliquid trahere qđ in animo fideliter sedeat Nusq̄ est qui vbiq̄ est vitā in pergrinatione agentibus hoc euenit vt multa hospicia habeāt. nullas amicicias Idem ac cidat necesse est his qui nullius ingenio familiariter se applicāt. sz oīa cursim ꝙ properanter transmittūt Non prodest cibus nec corpi accedit qui statim sumptus ege ritur Nihil eque sanitatē impedit. qm̄ remediorū crebra mutatio Non venit vulnus ad cicatricē. quo medica menta tēptantur Nō ꝯualescit plāta que sepe transfertur Nihil tā vtile est vt in transitu psit Distrahit librorū multitudo Itaq̄ cū legere nō possis quātū habueris satis est habere quantū legas Sz modo (inq̄s) hūc librū euoluere volo modo illum fastidientis stomachi est multa degustare cibaria que vbi varia sunt inquināt nō alunt Probatos itaq̄ semp lege. et si qñq̄ ad ali os diuerti libuerit ad priores redi Aliquid quotidie

aduersus paupertatē. aliqd aduersus mortē auxilij pᵱpa ra. nec minus aduersus ceteras pestes Et cū multa p currerīs vnū excerpe qd illo die excoquas. hoc ipse fa cio. ex pluribus que legi aliqd hodiernū ᵱprehendo qd apud Epicurū nactus sum. Soleo em̄ in aliena castra transire. nō tanq̄ transfuga sȝ tanq̄ explorator Honesta em̄ (inqt) res est leta paupertas. illa ꝟo nō est paupertas si leta nō est. Qui cū paupertate bene cōuenit paup nō est Nō em̄ qui parū habȝ sȝq plus cupit pau p est Quid em̄ refert q̄ntū illi in archa. q̄ntū illi in hor reis iaceat. quantū pascat aut fenoret. si alieno imminet et nō acqsita cōputat sȝ acqrenda Quis sit modus di uiciarū queris. primus habere quod necesse est. proxi mus quod sat est Uale

De vera amicicia eplā iiij

e Pistolas ad me pferēdas tradidisti (vt scribis) aico tuo. deiñ admōes me ne oia cū eo ad te ptī nētia ᵱmūicē. q: nō soleas ꝛ ipe qdē h facere Jta eadē epl'a. et dixisti illū amicū ꝛ negasti. itaq̄ sic priore illo ꝟbo quasi publico vsus es. ꝛ illū amicū vocasti q̄ mō obuias (si nomen nō succurrit) dominos vocitamus Sed si aliquem amicū existimas cui non tantūdem credis quantū tibi vehementer erras. ꝛ non satȝ nosti vim vere amicicie Errat ꝛ ille q amicū querit i atrio

in conuiuio pbat.nullū habet maius piculū hō occu- patus.et hōis suis offensus ꝙ ꝗ amicos sibi reputat quibus ipse non est Tu vero oĩa cū amico delibera sed de ipso prius.post amiciciam credendum est.ante amiciciam iudicandū.Diu cogita an in amiciciā tibi aliquis recipiendus sit.cū placuerit fieri toto illū pec- tore admitte Tu audacter cū illo ꝙ tecū loquere.tu quidem ita viue vt tibi nihil cōmittas.nisi quod etiaꝫ amico tuo committere possis. Sed q̄ interueniūt q̄ dam que consuetudo fecit archana. Cum amico om nes curas.oēs tuas cogitatōes misce.fidelem si puta ueris facies Nam quidam fallere docuerunt dum ti ment falli et illi ius peccandi suspicando fecerunt. ꝗd est ergo quare vlla verba coram amico meo retrahaꝫ Quid est quare me coram illo non putem solum Qui dam(que amicis tantum committenda sunt(obuijs narrāt.et in quaslibet aures quicquid illos vri exone- rant Quidam rursus carissimorum conscientiam re- formidant.et si possent.nec sibi quidem credituri. in- terius premunt omne secretum.neutrum faciendū est vtrumqꝫ enim vicium est et oĩ credere et nulli sed al terū honestius(dixerim)viciū.alteꝝ tuti⁹ Inter se ista miscenda sunt.et quiescenti agendum.et agenti quies cendum est Cum rerum natura delibera.illa dicet tibi et diem se fecisse et noctem Uale

De contēptu mortis Epistola Quarta

p Erseuera vt cepisti. ꝛ quātū potes ꝓpera quo diutius frui emendato animo ex ꝓposito possis. Frueris etiā dum emendas. quidem et dum cōponis Alia enim est voluptas que percipitur ex cōtemplatione mentis ab omni labe pure et splendide. Tenes vtiqꝫ memoria quantum senseras gaudium cum te in virum philosophia transcripserat. Nihil enim pesius est ꝙ ꝙ autoritatem habemus senū vicia puerorum. nec puerorū tantum sed infantium attingentes. Modo intelliges quedam ideo minus timenda quia multū metus afferunt: mors ad te venit. timēda esset. si tecū esse possit: necesse est aut nō perueniat. aut trāseat. difficile (inquis) animū perducere ad contemptionem anime. nō vides ꝙ ex friuolis causis contemnatur. alius ante fores amice laqueo pependit. alius se precipitauit e tecto. ne dominum stomacbantem diutius audiret. Alius ne reduceretur e fuga ferrū adegit in viscera Non putes hoc virtutem effecturā quod effecit nimia formido

Hoc quotidie meditare vt possis animo equo vitã re linquere Facitaq tibi iocũdaz vitam om̃ez, p illa solli citudinẽ deponendo Nullũ bonũ iuuat hñtem nisi ad cuius amissionẽ pparatus est animus. nullius aũt rei facilioꝛ est amissio q̃ que amissa desiderari nõ pt Noli huic trancq̃llitati ↄfidere. memẽto mare euertiꝭ codẽ die vbi luserũt nauigia soꝛbenꝭ Cogita posse latronẽ et hostem admouere iugulo gladiũ vt ptãs maioꝛ ab sit Quisqs vitã suã ↄtempsit tue dominꝰ est Quid ad te: om̃ipotens sit quẽ times. cũ id ꝓpter qđ times non nemo possit. hec ꝛ huiusmodi versãda in aĩmo st3. si vo lumus vltimã illã hoꝛã placidi expectare. cuius metꝰ om̃es alias inq̃etas facit Magne diuitie sunt lege na ture ↄposita pauꝑtas Lex aũt illa nature scis qs nob termĩos statuat. nõ esurire nõ sitire. nõ algere. vt sitim famẽq depellas. nõ est necesse maria temptare. nec se qui castra. ꝑabile est qđ natura desiderat ꝛ appositũ quo constat et ad supuacua sudatꝭ. illa sunt q̃ togã cõ terunt. que nos senescere sub tentoꝛio cogunt. que in aliena littoꝛa impungunt ad manu3 est q sat est q̃ cũ pauꝑtate bene ↄuenit diues est Vale

De mediocri habitu in studio Epistola quinta

q Uod vehementer studes. ꝛ om̃ibus omissis h vnũ agis vt te quotidie melioꝛẽ facias et ꝓbo

et gaudeo.nec tantum hortor vt pseueres s3 etiã rogo
Id agamus vt meliorẽ vitã q̃ vulgus sequamur nõ
vt ɔtrariã.alioqn q̃s emẽdari volum⁹ fugam⁹ a nob
et auertimus Illud quoq3 efficimus vt nihil imitari
velint nostri dũ timent ne imitãda sint oĩa Nempe
ꝓpositũ nostrũ est ſm naturã viuere.hoc ɔtra naturã
est torquere corpus suũ.ꝛ facile odisse mũdicias ꝛ squa
lorẽ appetere et cibis nõ tantũ vilib⁹ vti s3 tetris ꝛ sor
didis.quẽadmodũ desiderare delicatas res luxurie
ẽ.ita vsitatas ꝛ nõ mag̃ pabiles fugere demẽtie ẽ; fru
galitatẽ exigit phĩa.nõ penã.ptãt esse ñ icõpta frugali
tas Hic mihi modus placet.ɔpetur vita nrã inter bo
nos ꝛ publicos mores.suspiciãt oẽs nrãm vitã s3 nõ
agnoscẽt Quid igit.eadẽ faciem⁹ que ceteri inter nos
intererit;plurimũ nos esse dissimiles vulgo sciat qui
inspexerit ꝓpius.qui domũ intrauerit nos potius q̃
supellectilẽ nostrã miret.magnus ille est q̃ fictilibus
vtit quẽadmodũ argento.nec ille minor qui sic vtitur
argento quẽadmodũ fictilibus. Infirmi aũt aĩmi est
nõ posse pati diuicias.apud Catonẽ nostꝝ inueni
cupiditatũ finẽ.etiã ad timor3 remedia ꝓficere desines
(inqnit) timere si sperare desieris.Spem metus seq̃
tur.ꝛ fere pericula que vident fugiũt cũ effugere secute
sĩt Nos et venturo torquemur.et pterito.mlta bona
nrã nobis nocent Timor3 cũ tormentũ memoria re

ducit. prouidentia anticipat. Nemo tantum presenti-
bus miser est Uale

De communicanda

Scientia cum amicis
Eplã. Sexta:

I Ntelligo mi Lucilli non emendari me tantum
sed transfigurari. argumentum ei est in melius
translati aimi q vicia sua q̃ adhuc ignorabat. videt
Ego cupio et in omnia transfundere. z in hoc aliquid
gaudeo discere vt doceam Nec me vlla res delectabit
(licet sit eximia z (salutaris) quã mihi vni sciturus sũ
Si cum hac exceptione detur sapientia vt illam in-
clusam teneam nec enunciem. reijciam. nullius boni si
ne socio iocunda est possessio Mittam tibi itaq ipos
libros: z ne multum opere impendas. duz passim pro
futura sectaris. imponam notas vt ad ipsa protinus(
que probo et miror)accedas. plus tamen tibi z viua
vox et conuictus q̃ oratio proderit. quia homines ã-
plius oculis q̃ auribus credunt. Deinde quia longũ
iter est per precepta. breue z efficax per exempla. Pla-
to et Aristotiles et omnis in diuersum itura sapientũ
turba. plus ex moribus q̃ ex verbis. Socrat traxit
Queris quid hodie profecerim. Amicus esse mihi

multũ proficit. qui nunq̃ eris solus Vale.

De euitanda turba Epistola Septima

q Uid tibi euitandum precipue existimem queris turbã nõdũ illi tute cõmitter. Ego certe confi‑teor ibecillitatem meã. nũq̃ mores quos extuli refero Turbatur aliquid ex eo quod cõposui. aliquid ex his que fugaui redit. Inimica est multorum conuersatio Nemo nõ aliquid nobis vicium. aut commodat aut imprimit. aut nescientibus allinit. vtiq̃ quo maior est populus. cui commiscemur. hoc periculi plus est.

Quid me existias dicere auarior redeo ambitiosior luxuriosior. immo crudelior et inhumanior. quia inter homines vnũ exemplum luxurie. aut auaricie multũ mali facit. Utrumq̃ tamen deuitandum est. ne vel si‑milis malis fias. quia multi sunt. ne ve inimicus mul‑tis. quia dissimiles sunt Recede in teipso quantum potes. Cum his conuersare qui te meliorem facturi sit Illos admitte q̃s tu facere potes meliores. mutuo ista fiũt. et hoĩes dũ docent discũt & pficiũt Democri

tus ait vnus mihi pro populo est. et populus pro vno. Bene et ille, quisquis fuerit, ambigitur enim de autore. satis sunt (inquit) mihi pauci. satis est vnus satis est nullus Egregie hoc tercium Epicurus inquit Satis magnum alter alteri theatrum sumus Uale

De bonis fortune Epla viij

t Tu me inquis vitare turbam, iubes secedere, et conscientia esse contentum. vbi illa vestra precepta que imperant in actu mori. quid ego tibi suadere videor, in hoc me recondidi: fores clausi: vt pluribus prodesse possem. nullus mihi per ocium dies exit partem noctium studijs vendico non vaco somno. sed succumbo et oculos vigilia fatigatos cadentesque in opere detineo. Secessi non tantum ab hominibus. sed etiam rebus. et in primis a meis rebus. Posterorum negocium ago Illis aliqua que possum prodesse scribo Rectum iter (quod sero cognoui et lassus errando) alijs monstro Clamo vitate quecunque vulgo placent. que casus attribuit ad omne fortuitum bonum suspiciosi pauidique subsistite. et fera et piscis spe aliqua oblectante decipitur. Munera ista fortune putatis. insidie sunt. Hanc ergo sanam et salubrem formam vite tenete, vt corpori tantum indulgeatis, quantum bone valitudini satis est. Durius tractandum est ne animo male pareat cibus famem sedat.

potio sitim extinguat. vestis arceat frigus. domus mũimentũ sit aduersus infesta corporis. Scitote tã bñ hõiez culmo q̃ȝ auro tegi. Cõtemnite om̃ia que supuacuus labor velut ornamentum aut decus ponit. Cogitate nihil pter animũ esse mirabile. cui magno nihil magnũ est. mihi crede q̃ nihil agere videntur maiora agũt. diuina humanaq3 simul tractãt. Hanc vocẽ Epicuri hodierna die legi. phie seruias oportz vt tibi ptingat vera libertas. hoc ipm enĩ fuire phie libertas ẽ. Potest fieri vt me interroges. quare ab Epicuro tã multa bñdcã referã potius q̃ȝ nostrorũ: q̃d ẽ quere tu istas Epicuri voces putas esse nõ publicas. Uale

Q̃uo sapiens seipso contentus sit Epistola nona

Immerito rep̃hendat i quadã ep̃la Epicurus eos qui dicant sapientẽ seipso esse contentuȝ ac pter hoc amico non indigere. desideras scire. illud scias sapientem seipõ esse ptentũ sed tamen amicũ habere vult et vicinũ et contubernalẽ q̃uis sibi ipi sufficiat. Uide q̃ȝ sit se contentus. aliqñ sui parte ptentus est. si illi manũ morbus aut hostis exciderit. Si q̃s oculos casus excusserit reliquie illi sue sufficient et erit in minuto corpore et amputato tã let⁹ sicut in integro fuit ita sapiẽs se ptentus est. nõ q̃ velit esse sine amico sȝ vt possit. et q̃ dico possit. tale est amissum equo anio

fert.sine amico nunq̄ erit In sua p̄tāte babet q̄ cito reparet aliū i locū amissi Quers quō amicū cito factu rus est Cato ait.ego tibi monstro amatoriū.si vis a mari ama Sapiens et si ↄtentus est se.tamen amicū babere vult.s ob nibil aliud q̄ vt exerceat amiciciā ne tā magna virtus iaceat.nō ad boc(vt epicurus di cebat i bac ip̄a epistola)vt babeat qui sibi egro asside at.succurrat in vincula cōiecto vel inopi.s vt babeat aliq̄m cui assideat.quē ip̄e circūuentū bostili custodia liberet.qui se spectat.et propter boc ad amiciciā venit male cogitat.et quō cepit sic desinit Parauit amicū aduersus vincula laturū opem cū p̄mū crepuerit ca thena discedet .bec sunt amicicie quas tparias p̄plōs appellat Qui vtilitatē cau'a assumptus est tā diu pla cebit q̄ diu vtilis fuerit Ego vero amicū paro vt bae beā,p quo mori possim vt babeā quē in exiliū sequar Cuius me morti ↄ opponā et impendā Ista quā tu Epicure describis negociatio est.nō amicicia.q adcō modū accedit.que quicq̄d ↄsecutura sit expectat.Se contentus est ergo mi Lucilli sapiens ad beate viuē dū nō ad viuendū.ad boc eñ multis illi rebus opus est ad illud tm̄ animo sano et recto et despiciente fortu nā Uolo tibi quoq̄ Crisippi distinctionē indicare ait Sapientē nulla re egere et tñ illi multis rebus op⁹ ↄ

Cōtra stulto nulla re opus esse.nulla eīm re scit vti.s3 omnibus eget Sapienti eīm et oculis et manibus .z multis ad quotidianū vsum necessarijs opus est. eget nulla re.egere eīm necessitatis est Ergo q̄uis seipo cō tenens sit amicis illi opus est.amicos ergo cupit habē nō vt btē viuat.viuet ei etiā sine amicis beate Supmū bonū extrinsec⁹ instrumēta nō q̄rit domi colit.ex se to tū est Sapiens ergo dicat qđ stilbō dixit.hic eīm cap ta patria amissis liber),amissa vxore.ex incendio pub lico solus.et tñ beatus exiret.iterrogāti demet rio nū quid pdidisset.oīa(inquit)bona mea mecū s3 Iust cia.ꝟtus.prudencia mecū sunt.miramur aialia q̄dam que p medios ignes sine noxa transierūt corpm. q̄ntū hic vir mirabilior q̄ per ferrū z ruinas et ignes illesus et indemnis euasit Uale

De solitudie Epistola.x.

Sic est nō muto sententiā . fuge multitudinem fuge paucitatē.fuge etiā vnū.nō habeo cū quo te cōmu nicatū velim.z vide.q̄ iudiciū meū habeas Audeo te tibi credere . Crates(vt aiūt)huius stilbonis auditor cuius mencionem priori feci ep̄la cū vidiss3 adolescē tulū secreto ābulantē. iterrogauit q̄d illic solus facer3 mecū iquit loquor.cui Crates caue(inquit)rogo z di ligenter attende ne cum homine malo loquaris

Lugentem timentemq; custodire solemus ne solitudie male vtat. nemo est ex imprudentibus q̄ sibi relinq̄ de beat. tūc mala cōsilia agitant Tunc aut ipsis aut alijs futura pericula struūt Tūc cupiditates impbas ordi nant Tu aūt tunc scito te omībus cupiditatibus solu tū cū eo pueneris vt nihil deū roges nisi qd rogare pal posss. nūc eīm q̄nta demētia ē hoim turpissiā vota dijs insusurrāt Si quis admouerit aures pticesūt 7 qd sci re hominē nolunt deo narrāt Uide ergo an hoc salu briter precipi possit. sic viue cū hoībus tanq̄ deus vi deat: sic loquere cū deo tanq̄ hoīes audiāt Uale

De naturalibus viciis

Siue defectibus Epistola Undecima.

Locutus est mecū amicus tuus bone indolꝭ in quo quantū esset animi. quantū ingenij quantū etiā pfectus fmo primus ostendit Ibi se colligebat vere cundia bonū adolescentiū signū. suffus est illi rubor q̄ quantū suspicor etiā cū se ɔfirmauerit 7 omībus vicijs exuerit. sapientē quoq; sequetꝭ Nulla enī sapiētia natu ralia corpis aut animi ponuntꝭ vicia Quicq̄d infixū et ingenitū est: leuiter arte vincitꝭ Magis q̄dem in iuue nibus apparet rubor. q̄bus 7 plus caloris est et tenera frons nihilominus veteranos et senes tangit Accipe salubrem vtilē et salutarē doctrinā. aliquis vir bonus.

nobis eligendus est, ac semp ante oculos habēdus, vt sic tanq̄ illo spectante viuamus, & tanq̄ illo vidēte faciamus Hoc mi lucilli Epicurus pcepit cu stodē nobis & pēdagogū dedit, nec imerito, magna ps pctōꝝ tollit, si pctōri testis assistat. Aliquē habeat animus quē vereat, cuius autoritate etiā secretū suū sanctius fiat O felicē illū qui non pñs tm̄ factū, sed etiā cogitatus emēdat. O felicē qui sic aliquē vereri potest vt ad memoriā quoq̄ eius se ↄponat atq̄ ordinet, qui sic aliquē vereri pt cito erit verendus. Elige itaq̄ Cathonem, si hic videt tibi nimis rigidus, elige remissioris animi virū Leliū, elige cū cuius tibi vita placuerit & oratio, & illū tibi semp ostēde vel custodē vel exemplū Opus est inquā aliquo, ad quē mores nostri se derigant, nisi ad regulā praua non corriges. (Uale)

De ↄsolatōe Senectutis Eplā xij

Uocunq̄ me verto argumenta mee senectutis video, venerā in suburbiū meū, et q̄rebar de impensis edificij ↄlabentꝫ, ait villicus meus nō eē negligentie sue viciū, oīa se facere sed villā veterem esse Hec villa inter manus meas creuit, q̄d mihi futurū ē si tam putrida sunt etatis mee saxa, senectus mea quocunq̄ auerteram apparuit Cōplectamur igit illam & amemus plena voluptatꝫ est si illa scias vti, gratissima

fit poma cū fugiunt. puericie maximus in exitu decor est. in extrema regula stātē iudico habere voluptates suas: dulce est enī cupiditates fatigasse ac reliquisse Molestū (inq̄s) est mortē añ oc'los hr̄e. p̄mū ista tā seni añ oc'los deb3 ēē q̄3 iuueni Nō enī citamur ex cē su. dein nemo tā senex ē vt improbe vnū diē speret. vn⁹ aūt dies gradus ē vite Jdeo Heraclitus vnus (inq̄t) dies par ē omi Nā si dies est tp̄s xxiiij. horaꝝ. nc̄ce ē oēs dies esse pares. q2 nox habet quod dies pdidit Nihil enī h3 lōgissimi tp̄is spaciū. quod nō i vno diē inuenias lucē et noctē. et inf alternas mūdi vices Pl'a facit ista nō alia ꝯtractior vel pductior dies Jtaq3 sic ordinād⁹ ē omis dies tāq3 cogat agmē et ꝯsumet atq3 expleat vitā Jn sūpmū ituri. leti hilaresq3 dicam⁹ vixi et quē3 dederat cursu3 fortūa pegi. crastinū si adiece rit deus leti recipiam⁹. ille btīssimus ē et secur⁹ sui pos sessor. q̄ crastinū sine sollicitudine expectat. Agamus deo gracias q̄ nemo i vita teneri p̄t. calcare ipsas ne cessitates licet Uale

Quod spes nō deficiat et stulticia semꝑ incipiat Epistola xiiij.

Ulcū tibi ē aīmi scio: nemo p̄t adleta magnos spūs ad certamē afferre q̄ nūq̄3 sigillat⁹ ē Jlle q̄ sanguinē suū fudit: cuius dentes crepuerūt sub pug

no.q̃ supplātatus aduersariū toto tulit corpē nec pię cit aīmū pīectus.q̃ quotiēs cecidit ɔtūacioꝛ rsurrexit cū magna spe ⁊ ɔscēdit ad pugnā Plura sūt Lucilli q̃ nos terrēt q̃z que nos pmūt Accipe tamē a me cōsilia q̃bus te munire possis.nā sepius opinōe q̃z re labo ram⁹. Id tibi pcipio ne sis miser añ tps.cū illa velud iminētia expauisti.forte nūq̃z ventura sūt.certe nōdū venerūt. Quedā ĝ nos torquēt magꝫ q̃z dñt.qdaꝫ po añ torquē q̃z dñt.qdam torquent cū oino nō dñt.aut augemus doloꝛē.aut fingimus.aut pcipim⁹ Tu aūt nō q̃d audias ſꝫ quid sentias cogites.⁊ cū paciētia ⁊ dl beres.ac te ipm itterroges q̃ tua opīe nosti:q̃d est q̃re isti me ploꝛēt.quid ē q̄ trepidēt.q̃z multa nō exspecta ta venerūt.q̃z ⁊ exspectata nō ɔparuerūt. Etiā si futu rū ē.q̃d iuuat doloꝛi occurrere suo.satꝫ cito dolebit cū venerit.interi tibi melioꝛa pmitte.multa itervenīēt q̃ bus vicinū pīculū ppe admodū.aut subsistat.aut ⁊ cli nat.aut in alienū caput trāseat. Aliquando gladius ab ipsa ceruice reuocatus est.nullus miseriraum moꝛ dus: si timet quātū pt. Spe metū tpa nihil tā certū ē ex his q̃ timēt vt nō certius sit et formidata subsiste re et sperata deficere. Ergo metum et spem examina et quotiens incerta erunt. omnia tibi fauere crede quod mauis et perturbare te desine. Alius dicet

fortasse nō veniet. tu dic quid si veniet. videbimus vtꝝ vincat. p me fortasse venit ꝛ mors istā vitā honestabit Cicuta magnum Socratē fecit Catholi gladium extorque ꝛ glorie magnam partem detraxeris.

Jam finē ep̄le faciā si illi signū impressero int ceterā mala hoc quoqꝫ habet stulticia sp̄ incipit viuere Cōsidera quid vox hec significet Lucilli viroꝝ optie. ꝛ intelliges q̄ꝫ fida sit hominū leuitas quotidie noua fundamēta ponētiuꝫ nouas spes etiā in exitu inchoātiuꝫ Circūspice tecū singulos. occurrēt tibi senes qui se cū maxima ambitōe. ad peregrinatōem. ad negociandum parēt. Quid aūt turpius q̄ꝫ senex viuere incipiēs. Uale

Que terrent hoies. Epistola decia qrta

Fateor nob insitā esse curā corpis. fateor huius nos gerere tutelā. nō nego indulgendū illi. fuiēdū nego. multis eñ seruiet qui corpi fuit. qui p illo nimiū timet q̄ ad illud oia r̄fert Si nos gerere debem⁹ nō tanq̄ꝫ pter corpus viuere debeamus. sꝫ tanq̄ꝫ non possumus sine corpe Honestū eñ ei vile ē. cui corpus nimis carū ē Agat ei⁹ diligētissime cura. ita tñ vt cū exigit ratō. cū dignitas. cū fides. mittendū in ignes sit Nihilominus quātuꝫ possumus caitemus icommoda queqꝫ. ꝛ i tutuꝫ nos reducamus: excogitātes subinde q̄bus possint timēda depelli. Quoꝝ tria (nisi fallor

gna ſt3.timet inopia.timetur morbi.timetur q̄ p vim potētioris impetus euenlūt Ex hijs omibus magis nos ↄcutit quod ex aliena potētia ipendet.magno ci ſtrepitu ꝛ timultu venit Naturalia mala q̄ i eruli ino pie atq̄ morbus ſilēcio ſubeūt.nec oculis nec aurib⁹ ꝗcq̄ʒ terroris icutiūt. Ingēs alterius mali pompa eſt.ferrū circa ſe et ignē h3.et cathenas.ꝛ turbā fera rū.quā i viſcera mittat hūana Omēs aūt potētes ai cos hēc opoſum eſt.ſatis eſt inimicos nō habere Cir cūſpiciēdum ergo nobis eſt quō a vulgo tuti eſſe poſſi mus Primū nihil iā ↄcupiſcamus.rixa eſt inter peti tores.deiñ nihil habem⁹ quod cū magno emolimē to inſidiātis eripi poſſit Nemo ad hūanum ſanguiē nē ꝑpt ipſum venit.aut admodū pauci.pl'es cōputāt q̄ʒ oderit. Nudū latro trāſmittit Etiā3 i obſeſſa via pauperi pax eſt. Ad phiam ergo fugiēdu3 eſt Hec lrē nō dico apud bonos ſ3 apud mediocriſ malos in ſulaꝝ loco ſt3.nā forēſis eloquētia.et q̄cūq̄ʒ alia ꝑpl'm mouēt aduerſarios hñt.hec quieta: Cōtemni nō pō et ſui negocij cui ab omibus artibus etiā apud peſſi mos honorē: Nūq̄ʒ itantū ↄualeſcit neq̄cia. nūq̄ʒ ſic cōtra virtutes ↄiurabit vt nō phīe nomē venerabile ꝛ ſacrū maneat Ceterū phia ipa trācquille modeſteq̄ʒ tractāda ē Perit aliq̄ nauis i portu.ſ3 q̄d tu accidere in medio mari credis.pmit aliq̄ñ inocētes: q̄s negat

nocētes tñ sepius Nūc ad quotidianam stipē manuȝ porrigis. aurea te stipe implebo. is maxime ꝯ diuicijs fruit qui minime idiget. qui eget diuitijs timet pro illis. Nemo aūt sollicito bono fruit. adicere aliquid studet illi. dū de icremēto cogitat obliuiscit̄ vsus rōciatōes accipit forū ꝯterit. kalēdariū ꝟsat fit ex dño ꝓcurator Va

Quō exercitatur corpus et animus Epistola xv.

m Os antiquitus fuit vsqȝ ad meā seruatus etatē primis eple verbis adijcere Si vales bñ ē. ⁊ ego valeo recte ⁊ nos dicim⁹. si philosophari bñ ē. valere ei ħ demū est. sine hoc eger est aimus. Corpus quoȝ etiā si magnas habet vires. nō alit q̄ȝ furiosi aut frenetici validū est. ergo hāc ꝑcipue valitudinē cura. ⁊ eiñ illā secūdaȝ que nō magno tibi ꝯstabit si voluerȝ bñ valere Itaqȝ quātum potes circūscribe corpus tuū. ⁊ aīmo locū laxa multa sequūt icommoda huic deditos cure. q̄r copia ciborū subtilitas ipedit Accedūt pessiē note q̄cq̄d igit facies. cito redi a corpe ad aimū. illuȝ noctib⁹ atqȝ diebus exerce labore modico alit ille Hāc exercitatōem nō frigus nō estus ipediat. nec senectus q̄deȝ. illud bonū cura quod vetustate fit meli⁹ Neqȝ ego sp te iubeo iminere libro aut pugillaribus dādū ē aliquod iteruallū aio. ita tñ vt nō resoluat sȝ rg

mittat. Gestatatio & corpus concutit & studio nō officit Possis legere, possis dictare, possis loqui, possis audire quorum nihil nec ambulatio quidem vetat fieri. Discedant aliquā ista insidiosa bōa, & sperātibus meliora q̄ assecutis si quid ī ill' esset solidi aliquā & implerēt nūc haurientiū sitim cōcitāt Quare potius a fortūa ipetres vt det, q̄ a me ne. petā: Quare aūt petā oblit⁹ frugalitatis hūane: Ecce hic dies vltimus est Vale

Quod ex falsa opiōe nascē

tia ñ desinūt & quō naturalia desideria finita sint Ep'la xvi

S I q̄re hoc mi lucilli scio neminē posse btē viuere ne tolerabilit' q̄dē sinē sapiētie studio & vitā btā; pfectā sapiētia effici Ceterū etiā tolerabilem icboatā Pl⁹ opis ē vt posita custodias q̄ vt hōesta ponas Perseuerādū ē, & assiduo studio robur addēdū dōec mens bona sit, q̄ bona volūtas est Illud aū omīa vide, vtrū in phīa an in ipa vita pfecerīs nō ē phīa populare artificiū nec ostentatiōi paratū nō in verbis sed in rebus ē, animū format & fabricat, vitā disponit, actiones regit agenda & obmittenda demōstrat sed & ad gubernaculū & p ancipitia fluctuantiū dirigit cursum sine hac nemo securus est Innumerabilia accidūt singulis horis que ōsiliū exigūt, quod ab hac petendū est Diceret aliq̄s quid mihi pdest phīa si fatum est quid pdest si casus imperat, q̄d pdest si deus rector ē nā et

imutari certa nō p sit. ꝛ nihil pparī pt aduersus icerta Quicq̄d ē ex his lucilli. vel si oīa h̄ sꝫ philosophādū ē. hoc adhortabit. vt deo libent parcamus vt fortūe ptūacit resistamus. hec docebit vt deū sequarꝫ. feras casuꝫ. Ab Epicuro dcm̄ est. si ad naturā viues nūq̄ paup eris. si ad opiniōes nūq̄ eris diues. Exiguuꝫ natā desiderat opinio immēsuꝫ. Natalia desideria finita sꝫ. ex falsa opiniōe nascētia vbi desināt nō hn̄t nullus eñ tminus ē falso error immēsus Uale

De volente prius parare

diuicias ꝛ postea sapiētiā ꝛ q̄ acquisitio diuiciarū nō est finis miseriesꝫ mutatio Epistola xvij

Roijce ista si sapis. immo vt sapias et ad bonā mētem magno cursu ac totis virib⁹ tēde. Si quid ē quo tenearis aut expedi aut icide. Morat (inq̄s aut) me res familiaris. sic illā disponere volo. vt sufficere nihil agenti possit. ne paupertas mihi oneri sit aut ego alicui Cum hec dicis nō videris vim ꝛ potētiā ei⁹ de quo cogitas boni nosse Mihi crede aduoca philosophiam ī p̄siliuꝫ suadebit tibi ne ad calculos sedeas Nēpe hoc queris. ꝛ hec ista dilatiōe vis assequi ne tibi pauptas timēda sit. Quid q̄ appetēda est. multis ad philosophādum obstitere diuicie Paupertas expedita est. secura est facile est pascere paucos ventres ꝛ bn̄

institutos. ꝛ nihil aliud desiderātes ꝙ impleri. quo fa
mes ꝯstat. magno fastidiū. paupertas ꝯtenta est de side
rijs instātibus satisfacere Si vis vacare aio. aut paup
sis oportet. aut paupi similis. nō pt studiū salutare fie
ri sine frugalitatis cura. frugalitas aūt paupertas volū
taria est. Tolle itaqꝫ istas excusatōes quātuʒ sat ē. nō
dū habeo. si ad illā summā puenero tūc me totū phie
dabo. Atqui nihil prius ꝙ hoc parādū est. qꝫ tu dif
fers ꝛ post cetera paras ab hoc icipiēdū est. Parare(
inquis) vīi viuā volo simul parare disce. si quid te vetat
bñ viuere bñ mori nō vetat. Nō ē quod nos a phia re
uocat. nec egestas quidē vel fames. nullius nec hoīs nec
dei timor. nō est ergo prius aliqd qrendū. licʒ ad phiā
et sine viatico puenire Multis parasse diuitias nō fi
nis miseriarū fuit. sʒ mutatio. nec hmiror: nō ē eñ in re
bꝫ viciū sʒ ī ipo aio Illud quod paupertatē grauē nobis
fecerat: ꝛ diuitias graues fecit. quēadmodū nihil refert
vtrū egrum i aureo lecto vl' in ligneo colloces. quocūqꝫ
illū trāstuleris morbū suū secū trāsfert. sic nihil refert
vtrū eger animus ī diuitijs aut in paupertate ponatur ma
lū suum illum sequitur Uale

De refrenādis voluptati bus. Epistola. Decimaoctaua

d Ecembre ē mensis cū maxime ciuitas desu
dat ius luxurie publice datuʒ ĉ ingēti apparatu sonāt

om̄ia. adeo nihil interest vt videat᷑ mihi nõ errasse. qui
dixit olim decẽbre mẽsem fuisse nũc ãnũ. Si te h̄ ha
berẽ tecũ ꝯferrẽ voluptatꝫ cã ac festoꝝ dierũ vestẽ mu
tamus: his dieb⁹ maxime aio impandũ ẽ vt tũc volup
tatib⁹ abstineat: cũ in illas om̄is turba ꝓcũbit. Cer
tissimũ argumẽtũ firmitatis suę capiẽs. si ad blãda ⁊
in luxuriã trahẽtia nec it nec abducit᷑. licꝫ eñ sine luxu
ria festũ agere diẽ Ceteꝝ mihi adeo placet tẽptare aĩ
mi tui firmitatẽ: vt ex p̄cepto magnoꝝ viroꝝ tibi q̄ꝙ
p̄cipiã. interpõas aliquot dies q̄bus cõtentus minimo
aut vilissimo cibo. dura atqꝫ horrida veste. dicas tibi
hoc ẽ quod timebat᷑. in ip̄a securitate aĩmus ad diffici
lia se p̄pararꝫ. ⁊ ꝯ iiurias fortũe int᷑ bñficia firmet᷑ Mi
les in media pace discurrit sine vllo hoste. vallũ iacit
et supuacuo labore lassat᷑. vt sufficere necessario possit
Quod i ip̄a re trepidare nolueris. añ rem exerce. hoc
secuti sũt qui om̄ibus mẽsibus paup̄tatẽ imitati ꝓpe ad
inopiã accesserũt. ne vnq̄ꝫ expauescerẽt quod sepe didi
cissẽt facias igit᷑ quod multa milia suoꝝ. multa milia
paupeꝝ faciũt. illo te nomie suscipe. Exerceamur ad
paululũ ⁊ ne imparatos fortũa dep̄hendat. fiat nobis
paup̄tas familiaris. Securius diuites erimus si scie
mus q̄ꝫ nõ sit graue paupes esse. ⁊ si nõ iucũda res sit a
qua ⁊ polẽta aut frustũ ordeacei panis. summa tñ vo
luptas est posse etiã capere ex his voluptatẽ Incipe

ergo mi lucilli cũ paupe babere cõmerciũ3.aude hos pes ptẽnere opes.z te quoqz dignũ deo finge. nemo alius dignus ẽ deo qꝫ q opes ptempserit.quaꝝ possessionẽ tibi nõ interdico s3 efficere volo vt illas intrepide possideas.quod vno pseqrꝭ mõ si te etꝭ sine illis btẽ victuꝝ tibi psuaserꝭ.si illas tãqꝫ exituras sp aspexerꝭ.va

De ocio Epistola xix

E Xulto qtiens eplãs tuas accipio.iplent eñi me bona spe.ita facoro. si potes subduc te istis occupatõibus.si minus.eripe satis tpis multũ sparsim⁹ incipiamus vasa i senectute colligere.i freto viximus moriamur in portu.neqꝫ ego tibi suaserim nomẽ ex ocio petere.qtẽ poterꝭ vendicare sine vllius odio,nõ pcio puo res magna pstare pt In⁹cã dimissus es vitã que tibi nũqꝫ terminũ miseriaꝝ ac fuitutis sit.subduc ceruicẽ iugo tritã.semel incidi istã quã semp pmi sat⁹ qꝫdiu satis nihil tibi fuerit ipe alijs non eris. Epicur⁹ inquit añ circũspiedum ẽ tibi cũ quibus edas z bibas qꝫ quid edas z bibas nã sine aico visceratio leonis z vita lupi est.hoc nõ ptinget tibi nisi secesseris Uale

Qꝫ facta dictis pueniant

Epistola Uicesima. (deo

S I vales z te dignũ putas q aliqñ fias tu⁹ ga

mea em̄ glīa erit si te istinc vbi in spe excudi fluctuaris ex traxero Illud āt te mi lucilli rogo atq3 hortor vt philā in p̄cordia ima mittas z experimētu3 tui ꝑfectas capi as.nō oratōe nec scripto s3 aīmi firmitate z cupiditatū diminutōe.vba rebus ꝓba facere docet phia nō dice re.z hoc exigit vt ad legē suā quisq3 viuat ne orōi vita dissentiat.maximū hoc ē z officiū sapiētie z iudiciu m: vt vbis opa ↄcordēt.vt ipe vbiq3 par sibi idēq3 sit.qs hoc p̄stabit.pauci.aliq̄ tn̄ nec tamē dico sapiēte3 vno ꝑ iturū gradu s3 vna via.Obsua itaq3 nūq̄d vestis tua domusq3 dissentiāt.nūq̄d in te liberalis sis in tuos sordidus.nūquid cenes frugaliter.edifices luxuriose vnā semel ad quā viuas regulā p̄rēde.z ad hāc om̄e3 vitā tuā equa Quidā se domi ↄtrahūt dilatāt foris z ex tēdūt.viciū ē hec diuersitas.signū vacillātis animi ac nōdu3 habentis tenorē suū. Et iā nūc dicā vn̄ sit ista ī cōstātia z dissimilitudo reꝝ cōsilioꝝq3.nemo ꝓponit sibi q̄d vellt.nec si ꝓposuerat ꝑseuerat in eo.s3 trāsilit nec tātu3 mutat.s3 redit.z ī ea que deseruit z dānauit resoluit Itaq3(vt relinquā diffinitōes sapiētie veterū et totū ↄplectar hūane vite modū)hoc possu3 ↄtētus esse Quid ē sapiētia sp̄ idē velle atq3 nolle.licet illā ex ceptiūculā nō adijtiā.vt rectū sit quod velis.nō p̄t cui q̄ idē sp̄ placere nisi rectū.quod bn̄ficio tuo nō potes scire.pauꝑtat3 scies.illa veros certosq3 aicos retinebit

o qñ veniet ille dies. q̄ nemo in bonorē tuū mentiatur
Huc ergo cogitatiões tue tendāt. hoc cura. hoc opta
oīa alia vota deo remissurus. vt ꝯtent⁹ sis temetipso
et ex te nascentib⁹ bonis. que pt esse felicitas ꝓpior. Re
dige te ad pua q̄bus cadere nō possis. ingenti aīmi est
q̄ diuicias illas circūfusas sibi multūq; diuq; miratas
q ad se venerint ridet. suasq; magis audit esse q̄ sencit
Multū ē nō corrūpi diuitiaꝝ ꝯtubernio. magnus ē
il e q̄ i diuitijs paup est. ſ; securior q̄ carȝ diuitijs nēo
nascit diues q̄sq; exit in lucē iussus, est lacte et pāno eē
ꝯtentus. ab his inicijs nos regna non capiūt Uale

De fugiendis altis reb⁹
Epistola Uicesimaprima.

c Um istis tibi esse negociū iudicas de q̄b⁹ scrip
seras. maximū, negociū tecū habes. tu tibi mo
lestus es. quid velis nescis. melius ꝓbas honesta q̄ se
queris. Uides tu vbi sit posita felicitas. ſ; ad illā ꝑue
nire nō audes. quid sit aūt qd te impediat. dicaȝ. mag
esse hec existimas. que relictur⁹ es. ⁊ cū ꝓposuisti tibi il
lā securitatē ad quā transiturus es. retinet te huius vi
te (a qua recessurus es) fulgor, tq̄ in sordida ⁊ obscu
ra casurū. Erras Lucilli. ex hac vita ad illā ascendit
q̄d iterest inter splendorē ⁊ lucē. ⁊ cū hec certā originē
habeat ⁊ suā. ille niteat alieno. hoc interest iter hāc vi
tā et illā Studia tua te nobilē ⁊ clarum efficient. e

emplū Epicuri referā cū Jdomeneo scriberet Si glīa (inquit) tāgeris no ciorē te mee eplē facient. q̄ oia ista que colis. ⁊ ꝓpter que colis. nūquid ergo mentit⁹ est. Quis Indumeneū nosceret nisi. Epicurus illū suis litteris incidisset Romē Attici perire Ciceronis eplē nō sinūt. nihil illi ꝓfuisset gener Agrippa et Tiberius ꝓgener et Drusus cesar ꝓnepos inter tā magna noīa taceret nisi Cicero applicuisset Qd Epicurus amico suo poterat ꝓmittere hoc tibi ꝓmitto Lucilli. habeo apud posteros gratiā mecū possuȝ duratura noīa ꝓducere Ad hūc Jdumeneū Epicurus illā nobilē sententiā descripsit Si vis (inquit) ꝓ bitoclea te diuiteȝ facere. nō pecunie adijciendū sȝ cupiditati detrahēdū est. Et aptior ista sententia est q̄ vt interꝑtanda sit ⁊ disertior q̄ vt adiuuāda. B vnū te moneo. ne istud tm̄ existimes de diuitijs dcm̄. quocūq̄ transtuleris ideȝ poterꝭ Si vis ꝓ bitoclea honestū te facere. nō honoribus adijciendū sȝ cupiditati detrahēdū ē Si vis in ꝑpetua ee voluptate. nō voluptatib⁹ adijciedū sȝ cupiditati detrahendū est Si vis te senē facere ⁊ iplere vitā. nō ānis adijciēdū sȝ cupiditati detrahēdū h⁹ Uale

De officijs publicis euitandis et morte nontimenda Epistola xxij.

Iam intelligis educendū esse te ex istis occupatōibus speciosis ⁊ malis. sȝ quō id ꝯsequi possis

q̃ris Cũ rebus ipis deliberandũ ẽ. ⁊ toto impetu to
tis virib⁹ id agendũ est, vt te istis officijs exuas Et q̃
de quã dico sententiã attende Censeo aut ex ista vita
aut e vita exeundũ Nemo tã timidus est vt malit sp
pendere q̃ semel cadere. Epicuri epistolã ad hãc rẽ
ptinentẽ legi que Jdumenco scribit. quẽ rogat vt quã
tũ potest fugiat et pperet. anteqũ aliqua vis maior in
terueniat ⁊ auferat libertatẽ recedendi Idẽ tñ subijci
nihil esse tẽtandũ nisi cũ apte poterit tempestiueq̃ tẽ
tari. sꝫ cũ illud tpus aptatũ diu venerit, exiliendũ ait
dormitare de fuga cogitantẽ vetat. ⁊ sperat salutarẽ
etiã ex difficillimis exitũ. si nec pperem⁹ añ tps. nec ces
semus in tpe Nõ est fortis vir ⁊ strẽnuus q̃ laborẽ fu/
git. verũ vbi crescit illi anim⁹ ipa rerũ difficultate Di/
cent tibi ista si ope precium habebit pseuerantia. sꝫ nihil
indignũ bono viro faciendũ patiendũue erit. alioq̃n
sordido se ⁊ contumelioso labore conteret. Facile est mi
Lucilli occupatões euadere si occupationũ pmia cõ
tẽpseris. illa sũt que nos morant ⁊ detinent Ita est mi
Lucilli, paucos fultus plures seruitutes tenẽt. Ne
mo cum sarcinis enatat. emerge ad meliorem vitam
ppicio deo, sed non sic quõ istis propicius est q̃bus be
nigno vultu mala magnifica tribuit. Jam imprimã
epistole signum Nemo (inquit Epicurus) non ita e
vita exit tanq̃ modo i trauerit q̃m cuncq̃ vis occupa

adolescentē.senē mediū inuenies eq̃ timidū mortꝫ eq̃ inscīū vite.nemo quicq̃ habet facti.in futura eīn nr̄a distulimus Nihil me magis in ista voce delectat,q̃ q̄ exprobrat senibus infantia. Nemo(inq̄t)alit̄ q̃ quo mō nat⁹ est exit e vita.falsuꝫ est . peiores.morimur q̃ nascimur.nostrū:id nō nature viciū est. Illa de nobis ꝯqueri debet ꝛ dicere q̄d est ħ.sine cupiditatibus vos genui.sine timorib⁹ sine supstitōe.sine pfidia. ceterisq̃ pestibus.quales itrastꝫ exite Si q̄s pceperit sapiētiā tā secur⁹ morit̄ q̃ nascit̄ Nūc ꝑo trpidam⁹ cū piculū accesserit.nō animus nobis.nō color ꝯstat. lachrime nihil pfuture cadūt.q̄d est turpius q̃ in ipo limine securitatꝫ esse sollicitū Causa aūt hec est q̄ inanes oīuꝫ bonorū sumus.nemo q̃ bene viuat sꝫ q̃ diu curat .cū oīb⁹ posset ꝯtingere vt bn̄ viuāt vt diu aūt nulli Uale

De vero gaudio Eplā xxiii

P Utas me tibi scriptuꝝ q̃ hūane nobiscū hyēs egerit:q̄ ꝛ remissa fuit ꝛ breuis.q̃ malignū versit q̃ ꝑpposterū frigus:et alias ineptias ꝟba q̄rentiū ego ꝑo aliq̄d.quod mihi ꝛ tibi ꝓdesse possit scribam. q̄d aūt illud erit.nisi q̄ꝺ te exhortor ad bonā mentem huius fundamētū q̄ꝺ sit querꝭ Ne gaudeas vanis.fūdam ē tū hoc esse dixi.culmē ē ꝛ ille ad summā pueīt q̄ scit quo gaudeat.q̄ felicitatē suā i aliena ptāte nō ꝓfuit

sollicitus est et icert⁹ sui quē spes aliqua pꝛuritat. hoc añ oia fac mi Lucilli. disce gaudere ꝓo gaudio. mihi crede. verū gaudiū res secura est Moꝛtē ꝯtēnere pau ptati ꝛ omū aperire voluptates tenere sub freno. medi tari doloꝛis pacientiā. hec q̄ apud se versat in gaudio magno est. in huius gaudij possessiōe te eē volo. nūq̄ deficiet cū semel vñ petat iuenerꝭ. leuiū metalloꝝ frctūs in summo est Illa opulentissiā sunt quoꝝ in alto latꝫ vena. assidue plenius responsura fodienti. Hec q̄bus delectat vulgus tenuē hūt ac pfusoꝛiā voluptatē. ꝛ qđ cūq̄ iuenticiū est fūdamento caret. Hoc de quo loq̄ꝛ ad qđ te conoꝛ ꝑducere est solidū ꝛ qđ plus pateat in troꝛsuꝫ Fac igit̄ oꝛo lucilli carissime vnū quod te p̄sta re p̄t felicē. dissice ꝛ ꝯculca ista que extrinsec⁹ splendēt et de tuo gaude. quid aūt hoc est De tuo id est de teip so et tui optima pte Coꝛpusculū quoq̄ etiā si nihil fi ne illo fieri p̄t. magis necessariā rē credo q̄ magnā. va nas suggerit voluptates bꝛeues penitendas. ac nisi magna moderatōe tempent̄ in ꝯtrariū abituras Viri boni auiditas tuta est. vñ aūt hoc subeat ꝛ icā. ex bōa ꝯscientia ex honestis ꝯsilijs Ex rectis actōibus. ex foꝛ tuitoꝛum ꝯtemptu pauci sūt qui ex consilio se suaq̄ dis ponunt. ideo ꝯstituendū ē quid velim⁹ et in eo ꝑseue randū Id agendū est vt satis vixerim⁹ quidā aūt tūc incipiūt cū desinendū est. male viuūt qui semꝑ viuere

incipiũt. ſꝫ illis īpfecta vita ē. Nõ poteſt aũt ſtare para tus ad mortē qui modo incipit viuere. Si h̄ iudicas mirũ adijciant quod magis ſ āmireris. q̄daꝫ ante viue re deſierunt q̄ inceperunt Uale

De conſolatione contra

timorem. Epiſtola xxiiij.

[S]Ollicitũ te eſſe ſcribis de iudicij euentu qđ tibi furor inimici denũciat ⁊ exiſtimas me ſuaſuruꝫ vt meliora tibi ipſe ꝓponas ⁊ acq̇ieſcas ſpei blande. ſꝫ ego alia te ad ſecuritatē via ducā Si vis oēꝫ ſollicitu dinē exuere. quicq̇d vereris ne eueniat euenturũ vtiq̄ ꝓpõe. ⁊ q̄ dcũq̄ eſt illud malũ tecũ ipe metire. ac tīorē tuũ taxa Intelliges ꝑfecto aut nõ magnũ aut nõ lon gũ eſſe. qđ metuis nec diu exempla q̄bus ꝯfirmeris col ligenda ſūt. om̄is illa etas tulit. In carcere Socrates diſputauit ⁊ exire (cũ eēnt q̄ ꝓmitterent fugā) noluit re manſitq̄ vt duarũ rerũ grauiſſiāruꝫ hoībus metũ de meret mortis ⁊ carceris Mutius ignib⁹ manũ ipoſuit acerbũq̄ eſt vri. quāto acerbius ſi id te faciēte patiaris Uides hoīnē nõ eruditũ nec vllis preceptis contra mortē aut dolorē ſubornatũ. Militari tm̄ robore inſtructũ a ſe pēas irriti conat⁹ exigētē. ſpectator diſtillā tis i hoſtili foculo dextre ſtetit. nec añ remouit nudis oſ ſibus fluentē manũq̄ ignis illi ab hoſte ſubductus ē

Facere aliquod in illis carceribus felici⁹ potuit nihil
forti⁹. Uide q̄nto acrior sit ad occupāda pericula v̄tus:
q̄ȝ ad irrogāda crudelitas. Facilius Porsena rex Mu
tio ignouit q̄ voluerat occidere. ꝙ sibi Mutius q̄ nō
occiderat. decātate ist3 (inq̄s) i oibus scolis fabule iste
iā mihi cū ad ꝯtemnēdū mortē ventū fuerit. Catho
nē narras. q̄d ni ego narrem. vltia ista nocte Platois
librū legebat. Tu aūt qđ equissimū est sperare ad id
quod iniquissimū ē te para. Illud aūt an̄ oīa meme
to demere rebus tumultū, ac videre q̄d in quacunq̄
re sit. scias nihil esse in ist3 terribile nisi timorē ipsum.
nec hominibus tantum sed rebus persona demenda et
reddenda facies sua. Quid mihi gladios et ignes ostē
dis, et turbam carnificū contra te frementē: Tolle is
tam pompā in qua lateo, et stultos territet. mors est
quā nup seruus meus: ancilla mea contempsit. Rēpe
dolor est quē podagricus ille contempsit quem sto
machicus ille in ipsis delicijs perfert. quē in puerpe
rio puella perpetit. Leuis est si ferre possum. breuis
est si ferre non possū. Hec in animo reuoluta que se
pe audisti. sepe dixisti. sed an vere audieris aut vere
dixeris effectum proba. Hoc enim turpissimum est
quod nobis obijci solet: verba nos philosophie non
opera tractare. Quid tu nunc primum tibi immine
re mortem scisti. nunc exilium nunc dolorem:

In boc natus es Quicquid fieri potest quasi futu¬
rũ cogitem⁹.qđ facere te moneo.scio certe te fecisse Ip
se volutates in tormenta vertũtur Epule cruditatem
afferũt ebrietates neruorũ torporẽ fremorẽq3.libidies
pedũ manuũ ⁊ articulorũ oĩu3 depravationes Pau
pertiã.inter plures ero.exul fiã.ibi me natu3 putabo
quo mittar Alligabor.qđ em̃.nũc solutus su3.ad boc
graue corpis mei pondus ꝯstrinxit.moriar ħ dic3.de¬
sinã egrotare posse.desinã alligari posse.desinã mori
posse Nõ su3 tã ineptus vt Epicureã cãtilenã in ħ lo
co ꝓsequar ⁊ dicã vanos eẽ iferoꝝ met⁹.pmitte mibi
in boc loco referre versu3 tuũ.Turp est aliud loq̃.ali
ud sẽtire Memini te illũ locũ aliqñ tractasse.nõ repẽte
nos in mortẽ incidere s3 minutati pcedere Quotidie
morimur.quotidie demit aliqua ps vite.et tũc quoq3
dũ crescimus.vita decrescit Infatiã amisim⁹.deiñ pue
riciã.deiñ adolescentiã vsq3 ad besternũ.quicq̃d tran
sijt tpis.perijt.bũc ipsũ quẽ agimus diẽ cũ morte diui
dimus Quẽadmodũ clepsedra nõ extremum stillici
dium exbaurit sed quicquid ante defluxit.sic vltima
bora qua esse desinimus non sola mortem facit sed
sola consumat.tunc ad illam peruenimus Malo te
legas q̃ epistolam meam.apparebit enim tibi qua3
timemus morte3 extrem am esse non solam in vtrũq3
tamen monendi ac firmandi sumus vt ne nimis

amemus vitã z ne nimis oderimus Uir fortis z sa
piēs debet nō fugere e vita sed exire Uale

Qualiter monendi sunt

Amici z etiã senes vt viuãt ac si vidcãt Eplã .xxv.

q Uod ad duos aīcos nr̃os ptinet. diuersa via
eũdū est. alterius enī vicia emēdãda sūt Alte
rius frãgenda vtar libertate tota Nō amo illū nisi offē
dã. an sim pfectur⁹ nescio Malo successū mihi q̄ fi
dē deesse. nec desperaueris etiã diutinos egros posse sa
nari si cōtra intpantiã steteris si mlta inuitos z facere
coegeris z pati Nec q̄dē de alio satis fiducie habeo eo
excepto q̄ adhuc peccare erubescit nutried⁹ē h pudor
q̄ q̄diu in animo eius hic durauerit, aliq̄s erit bone
spei locus. Cū hoc veterano ptius agēdū puto ne i
despatōem sui veniat Nihil ex his q̄ habem⁹ necessa
riū est ad legē nature reuertamur. panē z aquã nãa
desiderat. ad hec nemo paup ē. īter q̄ q̄squis desideriū
suū daūsit. cū ipso ioue de felicitate ptēdat. vt ait E
picurus. Sic facies q̄cūq̄ facias tanq̄ spectet aliq̄s
Omīa mala nobis solitudo psuadet Uale.

De cōsolatōe senectutis

Et aliarum passionum Epistola xxvi.

m Odo dicebã tibi ī pspcū esse mee senectutis. iñt
decrepitos me numera z extrema tãgētes Grãs

τ eo ago nō sentio in aio etatꝫ iuriā. cū sentiā in corpē tm̄ vicia τ viciorꝫ ministeria senuerūt. viget animus τ gaudꝫ nō multū sibi esse cū corpe. Magnā prē onerꝫ sui posuit exultat τ senectutē ait esse florē suū. credam⁹ illi. bono suo vtat. Que em̄ q̄rela est quod icōmoduꝫ Si quicquid debeat desinere τ eficit. Et q̄s exitus est melior q̄ꝫ in finē suū. natura soluente dilabi. Nō timide itaqꝫ ꝯponor ad illuꝫ diē. quo depositis strophis ac fucis de me iudicatur⁹ sum. Utrū loquar fortia an sentiā. Remoue studia totā vitā tracta. mors de tepe nunciatura est ita dico disputatōes τ litterata colloqa et ex p̄ceptis sapiētuꝫ v̄ba collecta. et eruditus sermo nō ostēdunt vērū robur animi. est em̄ oīno etiā timidissimus audax. quid egeris tūc appebit cū animaꝫ ages. Accipio ꝯditōem nō formido iudiciū. hec mecū loqꝛ sꝫ tecū me locutū puta. Junior es. q̄d refert nō enumerant anni. Incertū est i quo loco mors te spectat. Itaqꝫ tu illā oīni loco expecta. Ait epicurus. meditare mortē. qui hoc dicit meditari libertatē iubet. qui mori didicit nō. Fuire dedidicit. supra oīnem potētiā est. certe extra hoīm. Quid ad illū carcer τ custodia. liberū hostiū habet. Una est catbena q̄ nos alligatos tenet amor vite. qui vt nō est abijciēdus ita minuēdus est vt si q̄n res exigat nihil nos detineat nec ipediat quo minus parati sim⁹. q̄ d̄ q̄n̄qꝫ faciendū ē stati facere dēm⁹. Uale

Qui alium monet seipsũ monet. Epistola Uicesimaseptima

t Uu me(inq̃s)mones.iã em̃ teipm monuisti iã correxisti Jdeo aliorũ emẽdatõi vacas Nõ sũ tã ipbus vt curatões eger obeã.s3 tꝙ̃ in eodẽ valitu dinario iaceã.De ꝯmuni tecũ malo colloquor.ꝛ reme dia ꝯmunico.sic itaqꝫ me audi tꝙ̃ mecũ loquar3 Nũc ra ãnos tuos ꝛ pudebit eadẽ velle q̃ volueras puer ea dẽqꝫ parare. hec deniqꝫ.tibi circa mort3 diem p̄ſta. Moriãtur añ te vicia.dimitte istas voluptates turbi das magno leuãdas.nõ venture tm̃ s3 p̄terite etiã no cent Aliquod bonũ potius mãsurũ circũspice.nullũ est aũt nisi quod anim⁹ ex se iuenit sibi Sola ꝟtus p̄ stat gaudiũ ꝑpetuũ securũ.bona mens nec comodat nec emit.ꝛ puto si venalis ess3.nõ haber3 emptorẽ At mala quotidie emit S3 accipe ia3 quod debeo ꝛ vale diuicie st3 ad legẽ nature ꝯposita pauptas.hsepe dt E picur⁹.alit ꝛ alit s3 nũꝙ̃ nimis dr qd nũꝙ̃ satis dr.q bus dã remedia mõstrãda q̃busdã iculcãda st3 .Uale.

Locorum mutatõ nõ tollit vicia Epistola Uicesimaoctaua

h Oc tibi soli putas accidisse et admirar3 q̃si rẽ nouã qd pegrinatõe tã lõga et tot locorũ varietatib⁹ non discussisti tristiciã grauitatẽqꝫ mentis Animum

debes mutare nō celū. licȝ vastū traiecerī mare. licȝ (vt ait vgilius nr̄) tre vrbesq̄ recedāt. sequūt te quocūq̄ puenieris vicia. Hoc eni querēti cuidā Socrates ait Quid miraris nihil tibi pegrinatōes pdesse. cū te circū feras premit te eadem cā que expulit Quid terraꝝ iuuare pt nouitas. qd ɔgnicio vrbiū ⁊ locoꝝ Queris quare te fuga ista nō adiuuet. tecū fugis. onus animi deponēd ūest nō añ tibi vll⁹ placebit locus vadis huc atq̄ illuc vt excutias isidēs pōdus. quod iactatōe icōmodius fit Sicut i naui onera imota minus vrgent iequaliter ɔuoluta cicius eā ptē in quā incubuere demergūt Quicqd facȝ ɔtrate facis. ⁊ motu ipo noces tibi egrū eni ɔcutis. At cū illud exemerī malū. oīs mutatio loci iocūda fiet Magȝ qs veneris q̄ꝫ quo iteresst ⁊ iō nulli loco adijcere debem⁹ aimuȝ. Cū hac psuasione viuendū est. nō sum vni angulo natus. Patria mea hic totus mūdus est Quid pegrinaris ac locū ex loco mutas cuȝ illud quod q̄ris bene viuere oīn loco positū sit. nū quid tā turbidū fieri pt q̄ꝫ forū. ibi quoq̄ licȝ qete viuere si necesse est. sȝ siliceat disponere sc. cōspectū quoq̄ ⁊ vicinia fori pcul fugiā. Triginta iniqs tirāni circūsteterūt Socratem nec potuerūt animuȝ eius infringere Quid infest quot dñi sint. Fuitus vna est. hāc qui ɔtemserit in quātalibet turba domiantiū liber est Tempus est desinere Inicū salutis ē noticia

charissime quantum satis erat. mortem expecto ple-
nius Uale]

Negociorum multitudo

studia liberalia non tollit ¶ Epistola.lxiiij

m Entiunt qui sibi obstare ad studia liberalia tur
bam negocioꝝ videri volunt. simulãt occupatõ
nes ꝛ augent. ꝛ ipsi se occupãt. Uaco Lucilli vaco ꝛ
vbicũq₃ sum. ibi meus sum. rebus eñi me nõ trado s₃
accõmodo ꝛ quocũq₃ ꝯstiti loco ibi cogitatões meas
tracto. ꝛ aliquid in animo salutare ꝯuerso. Cũ me a-
micis dedi. nõ tamen mibi abducor sed cũ optio quo
q₃ sum. ad illos in quocũq₃ loco. in quocũq₃ seculo fue
rint aĩm meũ mitto. Demetriũ viroꝝ optimũ mecũ
circũfero. cũ illo loquor. illũ admiror. Quid ni admi-
rer. Uidi nibil ei deesse ꝯtẽnere aliquis omĩa potest.
omĩa babere nemo potest breuissima ad diuitias per
ꝯtemptũ diuitiaꝝ via est. Demetrius autem sic viuit
non tanq₃ contempserit omnia sed tanq₃ alijs babẽ-
da permiserit Uale

Consolatio de amico

mortuo ¶ Epistola .lxv

m Oleste fers defecisse Flaccũ amicum tuũ. plꝰ ta-
men equo dolere te nolo. illud vt nõ doleas vix
audebo exigere. ꝛ esse melius scio. Sed cui ista firmi

tas animi pstinget. nisi iam multū supra fortunā elato
Nec sicci sint oculi amico amisso. nec fluāt. lacrimādū
est nō plorandū. Quid ergo inquis. obliuiscar amici
Breuem illi apud te memoriā pmittis. si cum dolore
mansura est. Id agamus vt iucunda nobis amissorū
fiat recordatio. Nemo libēter ad id redit qd non sine
tormento cogitaturus est. Mibi amicorum defunctorū
cogitatio dulcis et blāda est. habui ei illos tanq̄ a
missuros. amisi tanq̄ habeā. Fac ergo mi Lucilli qd
equitatem tuā decet. desine beneficiū fortune male in
terptari. abstulit. s3 dedit. Ido amicis auide fruamur.
q2 q̄ diu pstingere hoc posset incertū est. Cogitemus
q̄ sepe illos reliquerimus in aliquā pegrinatōem lon
ginquā exituri q3 sepe eodem morātes loco nō viderī
mus. intelligimus nos plus tempis in viuis pdidisse
Feras aūt hos qui cū negligētissime amicos habeāt.
miserrime lugēt. nec amāt quēq̄ nisi pdiderint. Ideoq̄
tūc effusius merēt. q2 verent ne dubiū sit an amauerit
serā iudicia affcūs sui relinquūt et querūt. Si qs aūt
despoliatus amissa tunica vnicā pplorare se malit. q̄
circūspicere quō frigus effugiat. et aliqd inueniat quo
tegat scapulas. nōne videt tibi stultissim⁹. Quē ama
bas extulisti. quere quē amas. Sati⁹ est amicū repa
re q̄ flere. Turpissimū est in hoie prudēte remedium
meroris. lassitudo merendi. Malo relinqs dolorē q̄

ab illo relinqueris. Et q̃ primũ id facere desiste. q̃d etiã si nolles diu facere nõ poter. Annũ femis ad lugẽdũ maiores ɔstituere. nõ vt tã diu lugerẽt sʒ ne diuti⁹ Uiris nullũ legitimũ tps est. q̃ nullũ honestũ. Quã tñ mihi ex illis mulierculis dabis. vix detractis a rogo. vix a cadauere euulsis. cui lacrime in totũ mensem durauerint. nulla res citi⁹ in odiũ venit q̃ dolor. Ita q̃ assidue cogitem⁹ tã de nrã q̃ oim quos diligimus mortalitate Nũc cogito oĩa ⁊ mortalia eẽ ⁊ incerta lege mortali. hodie fieri pt q̃cq̃d vnq̃ pt. Cogitẽ⁹ g̃ lucilli carissiẽ cito nos eo pueturos. quo illũ puenisse merẽ⁹. ⁊ fortasse si mõ vera sapientũ fama est. recipitq̃ nos locus aliq̃s. q̃d g̃ putã⁹ periisse pmissus est Uale.

Qualis est sermo ɔuiuij

¶ Epistola. lxvi.

Uisti heri nobiscũ. pt queri. si heri tñ. ideo adieci nobiscũ. mecũ eñi sp es. Interuenerãt quidaʒ amici ꝑpter quos maior fumus fieret. nõ hic q̃ erũpere ex lautorũ culinis ⁊ terrere vigiles solet. sʒ hic modic⁹ qui hospites venisse significet. varius nobis fuit ſmo vt in ɔuiuio. nullã rẽ vsq̃ ad exitũ adducẽs. sʒ aliunde alio trãsiliens Lectus est deinde liber Quiti Sextij pris magni viri ⁊ lʒ negẽt Stoici. Quãt⁹ i illo. dij boni vigor ẽ. quantũ ai. hoc non in oibus phis inuenies

nulla res citius in odium venit quam dolor

Cum legeris Sextiū: dices viuit, viget, liber ē supra hominē est. Cum hūc lego aīm induo qui querit vbi se experiatᷣ, vbi virtutē suam ostendat. Veneror itaqꝫ inuenta sapiētie, inuētorēsqꝫ adire tanqꝫ multorꝫ here ditatem iuuat. mihi ista acq̄sita, mihi laborata st̄; sed agamus bonū prēm familie. faciamus ampliora que accepim⁹. maior ista hereditas a me ad posteros trā⁹ seat. Multū adhuc restat opis. multūqꝫ restabit. nec vlli nato post mille secula p̄cludetᷣ occasio aliq̄d adijci endi. Sed etiā si oīa a veteribus inuēta sint. hoc sp̄ nouū erit. vsus ꝛ inuētorꝫ ab alijs sciētia ꝛ dispositio. Animi remedia inuēta sunt ab antiq̄s quo mō autē admoueantᷣ. aut q̄n. nostri opis est querere multū ege runt qui añ nos fuerūt sꝫ pegerūt suscipiēdi tamē sunt ꝛ ritu deorꝫ colēdi. quā veneratōem p̄ceptorib⁹ meis debeo. eandē p̄ceptoribus generis hūani a q̄bus tāti boni initia fluxerūt. Si consulē video vel pretorem. oīa q̄bus honor haberi solet faciā. equo desiliā. ca⁹ put adaperiā. semita cedam. Quid ergo Marcū Ca thonem vtrūqꝫ. ꝛ Leliū sapientē. ꝛ Socratē cū Pla tone ꝛ Zenone. Cleantēqꝫ in aīm meū dignatione summa recipiam. Ego vero illos veneror ꝛ tātis no minibus semper assurgo Vale

Animus non vincatur dolore corporis ¶ Epistola. lxvij

b Hesternũ diem diuisi cũ mala valitudine, añ me
ridianũ. illa me sibi vendicauit. post mihi cessit.
Itaqꝫ lectõni primũ tẽptaui aĩm. deinde cũ hãc recce
pisset plus illi imparare ausus sum. Aliq̃d scripsi ⁊ q̃
dem intẽtius q̃ꝫ soleo. immo ꝯmittere dũ cum mate
ria difficili ꝯtendere. ⁊ vinci nolo donec interuenerĩt
amici qui tanq̃ꝫ egrum intꝑantẽ coercerent. Dicũt vt
scis Stoici nr̃i duo esse in reꝝ natura ex quibus oĩa
fiũt. Causam ⁊ materiã. Materia iacet inero res ad
om̃ia parata cessatura si nemo moueat. cam aũt ratõ
materiaꝫ formaẗ ⁊ quocunqꝫ vult versat. ex illa varia
oꝑa ꝓducit Stoicis placet vnã causam esse id qð fa
cit Arestotiles putat cãm tribus modis dici. Prima
inquit causa est ip̃a materia sine qua nihil potest effici
Secũda opifex. Tercia forma est q̃ vnicuiqꝫ oꝑi ipo
nitur tanq̃ꝫ statue. Nã hanc Arestotiles idos vocat.
Quarta quoqꝫ his accedit. ꝓpositũ totius oꝑis. siue
faciendi ꝓpositũ. Nã si hoc nõ esset nihil eẽt. ꝓpositum
aũt est qð inuitauit artificẽ. qð ille secutus fecit. vel pe
cunia est hoc si vẽditurus fabricauit. vel gloria si labo
rauit in nomen. vel religio si domum templo parauit
Quinqꝫ vero cause sunt vt Plato dicit. Id ex quo. id
a quo. Id in quo. Id ad quod. Id ꝓpter qð. nouissĩe
id quod ex his. Tanq̃ꝫ in statua. Id ex quo es est. id
a quo. artifex est. id in quo. forma est que aptaẗ illi. id

ad qd exemplar est. qd imitat is qui facit. id, pter qd faciedi, positu est. Id qd ex istis est. ipsa statua e Hec oia mudus quoq (vt Plato ait) bz. facente hic de ex quo sit hec materia. forma hoc est hitus z ordo mu di que videmus exeplar scz ad qd deus hac magnitu dinem opis pulcerrimi fecit. positu pter quod fecit. Queris qd sit positu: dei bonitas est. Ita certe Pla to ait que deo faciedi mundu fuit ca. bonus est bona fecit. Bono nulla cuiq boni inuidia est. fecit itaq q optimu potuit. Fer nuc iudex sentetia z pnutia quis tibi videatur verisimilius dicere. hec turba causarum aut nimis multa. aut nimis pauca pphedit. Quis te inquis delectat tempus inter ista coterere que tibi nullu affectu eripiut nulla cupiditate abigut. Ego quide priora illa ago. attracto illa quibus pacat ani mus. z me prius scrutor. deinde huc mudu. Ista at tollut z leuat animi q graui sarcina pressus explicari cupit. z reuerti ad illa quoz fuit. Na corp hoc animi podus ac pena est. pmanete illo vrget. in vinclis est ni si accesserit phia et illu respirare rez nature spectaculo iussit. z a terrenis ad diuina dimisit hec libertas eius est. hec euagatio: Maior su z ad maiora genit. q vt macipiu sim corpis mei. qd equide no alit aspicio q podus ac pena vinculuq libertati mee circudatum. Quicqd in me pt iniuria apti. hoc est in h obnoxio

domicilio. animus liber habitat. animus ad se oīa ducet ptēpt⁹ corpis sui certa libertas ē. Nēpe vniuersa ex materia z deo pstat. de⁹ ista rgat. q̄ rectorē sequūtur z ducē. Potētius est aūt ac p̄ciosius qđ facit qđ ē deus. q̄ materia patiēs dei. Quē aūt in h̄ mūdo locū deus optinet. hūc in hoīe anim⁹. quod ē illic materia id in nobis corp⁹ est. Seruiāt ergo deteriora melioribus. fortes simus aduersus fortuita nec ptremiscam⁹ iniurias. nō vulnera. nō vincula. non egestatē. Mors quidem aut finis est aut trāsitus. nec desinere timeo

Uale.

Non exaltemur prospe ris nec deprimamur aduersis

Epistola. lxviij

C Laranū meū pdiscipulū vidi. nō vt senē. sed mehercule virilē aio atq̄ vigentē. z cuz corpusculo suo colluctantez. inique eñ natura se gessit z talem animum male collocauit. aut fortasse voluit hoc ip̄m nobis oñdere posse ingeniū fortissimū ac btissimū sub q̄libet cute latere. Errare mihi visus est q̄ dixit. Gratior est pulchro veniēs e corpe v̄t⁹. Nō eñ vllo honestamēto eget. ip̄a magnū sui decus est. corpus suū cōsecrat z Certe Claranū nostz cepi intueri. formosus mihi videtur. z tā rect⁹ corpe q̄ aio. Pōt ex casa vir magn⁹ exire. pōt ex deformi humiliq̄ corpusculo formosus

animus ac magnus. Claranus videt mihi in exeplar editus vt scire possemus nō deformitate corpis posse fedari aīm. s3 pulcritudine animi corpus ornari Que situm est inter nos quo mō pnt tria bona esse si triplex eoꝝ cōditio est. Quedā (vt nr̄is videt) pria bona sunt: tanq̃ gaudiū. pax. salus patrie. Quedā scd̄a in materia infelici expssa tanq̃ tormētoꝝ paciētia. ⁊ i morbo graui tpantia illa bona directe optauimus nobis bene si necesse erit. Sūt adhuc tercia tanq̃ modest⁹ incessus. ⁊ cōpositus ac pbus vultus: ⁊ cōueniens prudenti viro gestus Quomō ista inter se tria bona esse possunt cū alia optāda sint. alia aduersanda. Si volumus illa distinguere. ad primū bonū reuertamur ⁊ cōsideremus id quale sit animus est intuēs vera pitus fugiendorum ac petendoꝝ. nō ex opinione s3 ex natura pcia rebus imponēs. toti se inserens mūdo. ⁊ in oīs eius actus cōtemplatōem suam mittens. asperis blandisq̃ pariter inuictus. neutri se fortune submittens. sup omnia que cōtingūt accidūtq̃ eminens talis aīmus vtus est quē nulla vis frāgit. quem nec attollūt fortuita nec deprimunt. hec eius est facies. nec minor fit nec maior. decrescere eī summū bonū nō potest. nec vtuti recedere licet. Itaq̃ vis eius ⁊ magnitudo vltra nō pōt surgere. q̃ incrementū maximo nō est. Nihil inuenies rectius recto. non magis q̃ verius vero. q̃ tpatius tē

perato. Omnis in modo est virtus. modus certa mē
sura est. Constātia nō hȝ quo ꝑcedat nō magis qȝ fi
ducia aut fides. Quid accedere pfecto potest. hoc istuȝ
nullā accessionē recipit. Crescere posse imꝑfecte rei si
gnum est. ergo virtutes inter se pares sunt. ⁊ opa vir
tutū. vna cū est rō recta simplexqȝ. nihil est diuino di
uini⁹. celesti celestius. mortalia minuūtur. cadūt dete
runtur. crescūt exhauriunt. implent. itaqȝ in illis ineq̄
litas est. diuinoꝝ vna natura est. Rō autē nihil aliud
est qȝ in corpus humanū ps diuini spūs mersa. si ratō
diuina est. Nullū aūt bonū sine rōne est. bonū omne
diuinū est. nullū porro inter diuina discrimē est. ergo
nec inter bona. Paria itaqȝ sunt gaudiū ⁊ fortis atqȝ
obstinata tormētoꝝ ꝑpessio Quid ergo? nihil iterest
inter gaudiū ⁊ dolorē. Nihil quantū ad ipas ꝟtutes
plurimū inter illa in q̄bus ꝟtus vtraqȝ oñdit. In al-
tero eīn naturalis est remissio aīni ac laxitas. in altero
ɔtra naturā dolor. Uirtus in vtroqȝ par est. virtuteȝ
materia nō mutat. nec peiorē facit dura ac difficilis ⁊
nec meliorē hilaris ⁊ leta. necesse est ergo vt eq̄lia sint
bona vtraqȝ. Nihil honestū est quod ab inuito ⁊ coa
cto fit. omē honestū voluntariū est et liberū. nā quod
timet seruit. honestū omē securū est. tranquillū est. sin
cerum ⁊ nulli malo mixtū. Epicurus quoqȝ ait sapiē
tē si thauro ꝑurat' exclamaturū. dulce est ⁊ ad me nihil

ptinet. Quid ergo miraris si ego paria bona dico alterius iter tormēta fortissīe stātia (qđ incredibili⁹ est) dicat Epicur⁹ dulces eē terrores. At tū ꝛ h rñd eo plurimū interesse inter gaudiū ꝛ dolorē si qrat electio. alterū petā. alteꝝ vitabo Illud est ꝑm naturā hoc ꝯtra q̄diu sic extimant magno int se dissidēt spacio. cū ad ꝟtutē ventū est. vtraqꝫ par est. ꝛ q̄ ꝑ leta ꝓcedit. et q̄ ꝑ tristia. Nullū hꝫ momētū vexatio ꝛ dolor ꝛ qcqd aliud icomodi est. ꝟtute eīm obruit q̄ūo luia claritas sol' obscurat. Eqꝫ laudabil' ꝟt⁹ est in corꝑe valido ac libo posita q̄ꝫ i morbido ac victo. alioqn h erit ex fuoꝝ bitu dñm extiare. Oia eīm ista in q̄ dñiuꝫ casus exercet fuilia stꝫ. pecuīa. corp⁹ ꝛ honores ībecilla fundamortalia. possessiōes icerte. illa rursus liba ꝛ iuicta. opa ꝟtutis q̄ nō iō magꝫ a ꝑetēda stꝫ si benign⁹ a fortūa tractent. nec mīn⁹ si aliq̄ ineqtate reꝝ p̄munt. Sola rō imutabil' ꝛ iudicij tenax ē. ñ eīm fuit sꝫ ipat sensib⁹ Nō rō i par est. sic rēm rcō. ḡ et ꝟtus ñ est aliud q̄ꝫ recta rō. Oms ꝟtutes rōnes stꝫ si rcē stꝫ. ꝛ si rcē stꝫ pares sunt. Qualis rō ē tales ꝛ actōes stꝫ. ḡ oms pares stꝫ. pares aūt actōes int se eē dico qꝛ honeste rcēqꝫ stꝫ Ceteꝝ in materia diās hñt ꝛ etate. ali⁹ senior est. ali⁹ iunior. corpore ali⁹ formosus. ali⁹ deformis ē. ꝛ fortūe. ille diues h pauꝑ est. sꝫ ꝑ illud qꝛ boni sunt pares stꝫ De bois ac mal' sensus nō iudicat qd vtile sit. qd iutile ignorat. nō

p̄t ferre sniam nisi in rē p̄sentem pductus est nec futuri puid⁹ est nec p̄teriti mēoꝛ. Quid sit ꝯn̄s nescit. Nō ergo arbitra est bonoꝝ ꝛ maloꝝ. Aliena ꝛ externa p vsibus b3. oē ei bonū illi in aīo est. Apud Epicuꝝ duo bona sūt. aliq̄ q̄ malit ꝯtigere sibi. vt coꝛpis quietē ab oī incomodo liberā. ꝛ aī remissionē bonoꝝ suoꝝ ꝯtē platione gaudens. Alia q̄ q̄uis nolit accidere nihilo minus laudat ꝛ pbat. vt malā valitudinē ꝛ doloꝝ grauissimoꝝ ppessionē. Ego āt n̄ dubitē quin mag3 laudem truncā illā ꝛ extoꝛridā manū Mucij. quā cuilibet ꝛ foꝛtissimi saluā. stetit hostiū flāmaꝝ ꝗ ꝯtēptoꝛ. ꝯfecit bellū iermis. ꝛ manū suā i hostili foculo distillantē pspectauit. ꝛ mancus duos reges vidit. Uale

Animosa tolerantia adversorum bona est ¶ Epistola. lxx.

V Ta cōib⁹ iniciū faciā. ver se aperire cepit. sepe tn̄ i hiemē reuoluit. ita ē mi lucilli etas mea ꝯtenta est suo frigoꝛe vix media regelat estate. itaꝗ maloꝛ pes in vestiment3 tegit. Ago grās senectuti. q᷑ me lectulo affixit. quicq̄d debeā nolle. n̄ possum cū libellis mihi plurimus s̄mo est. Si qn̄ interuenerūt epl'e tue tecū esse mihi videoꝛ. ꝛ sic afficioꝛ aīo tanꝗ̄ tibi n̄ rescriba3 s3 respondeā. Quer3 aūt nūc. an omne bonū optabile sit. si bonū est inquis foꝛtiter toꝛqueri. ac magno animo vti ꝛ pacienter egrotare. sequitur vt ista optabilia

sint. Distingue mi lucilli ista. et intelliges esse i bis ali quid optandũ. Tormẽta a me abesse velim. sꝫ si susti nẽda fuerint. vt me in illis fortiter. honeste. aioseqꝫ ge ram optabo. Quid ni? ego malim nõ incidere bellum sed si inciderit. vt vulnera. vt famẽ ꝛ oĩa q̃ bellorꝫ neces sitas affert generose ferã optabo. Nõ sum tã demens vt egrotare cupiã. sꝫ si egrotandũ fuerit. vt nihil intẽ peranter nihil effeminate faciã optabo Ita nõ incom moda optabilia sunt. sed virtus qua pferuntur incom mo . Si fortitudo optabilis. ꝛ tormẽta patiẽter fer re optabile est. hec em̃ fortitudis ps est. sꝫ separa ista vt dixi. nihil ẽ qꝺ tibi faciat errorẽ Nõ em̃ pati tormẽ ta optabile est. sed pati fortiter. Cũ aliq̃s tormẽta for titer patit̃ oĩbus virtutibus vtit̃. fortasse cũ vna i pm ptu sit ꝛ maxime appareat patientia. Ceterum illic est fortitudo cuius pacientia perpessio . et tolerantia rami sunt. Illic est prudentia sine qua nullũ innititur ꝯsiliũ. que suadet qꝺ effugere nõ possis q̃ꝫ potissiẽ fer re. Illic est ꝯstãtia q̃ deiici loco nõ põt Illic est indiui duus comitatus virtutũ. quicq̃d honeste fit. vna vir tus facit. sꝫ ex ꝯsilij sentẽtia. Quod aũt ab oĩbus ṽtu tibus ꝯprobat̃ (etiã si ab vna fieri videt̃) optabile est Hoc loco Demetrius noster mihi occurrit. q̃ vitã se curã ꝛ sine vllius fortune occursibus mare mortuũ vo cat. Nihil hĩc ad qꝺ exciteris. ad quod te ꝯcites. cu

lus denunciatōē ꝛ incursu firmitatē aī tui tētes. ſed in ocio icōcuſſo iacere nō eſt trāquillitas. malicia ē Attalus ſtoicus dicere ſolebat. malo me fortuna ī caſtrꝭ ſuis ꝙ̄ in delicijs babeat. Torqueor. ſꝫ fortiter bn̄ eſt Occidor. ſꝫ fortiꝭ bn̄ eſt. Audi epicurꝫ ꝛ dulce ē. Ego tā bōeſte rei ac ſeuere nūꝙ̄ molle nomē iponā. vror ſꝫ iuict⁹. qd nil ħ optabile ſit n̄ ꝙ vrit me ignis. ſꝫ ꝙ non vincit. Nihil eſt ꝟtute p̄ſtantius nihil pulcrius. bonū eſt ꝛ optabile qcquid ex huius geriꝭ īmpio. Uale.

De ocio Eplā lxx

c Onſilio tuo accedo. abſcōdo te ī ocio. ſꝫ ꝛ ipſum ociū abſcōde. ꝛ epono hoc apud te. Nūꝙ̄ agere pl⁹ ſapientē ꝙ̄ cū in ꝯſpcūm ei⁹ diuia ac hūana venerūt. Glřari ocio iners ambitio eſt. Aialia qdā ne inueniri poſſint circa ipm cubile veſtigia ſua ꝯfundūt Idē tibi faciendū ē alioqn nō deerūt q pſequanꝭ. Multi apta tranſcūt. ꝯdita ꝛ obſtruſa rimanꝭ. Furē ſignata ſollicitāt Uile videꝭ quicqd pꝫ. Apta effractari⁹ p̄terijt. Hos mores hꝫ ꝑl's. hos ipitiſſimus qſqꝫ. in ſecreta irrūpe cupit. Optimū itaqꝫ eſt. nō iactare ociuꝫ ſuū. Iactādi aūt genus eſt nimis latere ꝛ a ꝯſpcū hominū ſecedere. Cū ſeceſſerꝭ. nō eſt ħ agenduꝫ vt de te hoīes loquanꝭ. Sꝫ vt ipe tecū loq̄ris. Quid aūt tecū loq̄ris? qđ hoīes ꝛ e alijs libētiſſime faciūt. de te male eriſtima. Aſſueſce ꝛ dicere verꝫ ꝛ audire. id maxie tra

ca qd in te esse infirmissimū senties. Nota h3 quisqs sui corpis vicia. Queris qd in ocio facio. vlc⁹ meū cu ro. Si ondērem tibi pedē turgidū. liuidā manū. atqs ɔtracti crur3 aridos neruos. pmitteres mihi vno loco iacere ꝛ fouere morbū meū. Mai⁹ malū h̄ est qd non possum tibi ondere. In pectore collectio vomica est. Nolo laudes Nolo dicas o magnū viꝝ. ɔtēpsit oīa ꝛ dānat3 hūane vite furorib⁹ fugit. Nihil dānaui ni si me. Non est quod ꝓficiēdi causa velis venire ad me. Erras q̄ hinc aliq̄d auxilij speras. Nō medic⁹ s3 eger hic hītat. Malo illa cū discesser3 dicas. Ego istū ho minē btm̄ putabā ꝛ eruditū. e rexerā aures destitut⁹ sum: Nihil vidi. nihil audiui qd ɔcupiscerē ad qd re uerterer. Si h̄ sentis. si hoc loq̄r3 aliq̄d ꝓfectū ē. O cū tibi ɔmēdo in q̄ maiora agas ꝛ pulcriora q̄ꝫ q̄ reliq̄sti Hec etas optīe facit. ad h̄ studia iā disputauit. Iā vi cia prio feruore adolescētie idomita lassauit nō multū supest vt extinguat. Et qn̄ inqs tibi ꝓderit istud qd in exitu discis. aut in quā rem: In hanc vt excā melior Non est tamen quod existimes vllam etatem aptio rem esse. ad bonam mentem q̄ꝫ qui se multis experimē tis. longa ac frequenti rerum domuit. que ad saluta ria mitigatis affectibus venit. hoc est breue huius bo ni tempus. Quisquis senex ad sapientiam puenit. an nis preuenitur Vale

e

De mutatione locorum

m Utare te loca. & de alio in aliū ¶ Epl'a. lxxi.
trāsilire te nolo. primū q̄r tā freq̄ns migratio in
stabilis aī est Coalescere ocio nō pt. nisi desijt circūspi
cere & errare. Ut aīm possis ptinere. primū corpis tui
fugā siste. Deinde plurimū remedia ptinuata pficiūt.
Qui deponere vult desideria rex̄ oīm q̄ cupiditate
flagrauit. & aures & oculos ab his q̄ reliquit auertat
Cito rebellat affcūs. Quocūqꝫ se verterit p̄ciū aliqd̄ p̄ns
occupatōis sue aspiciet Nullū sine autorafito malū ē
Auaricia pecuniā pmittit Luxuria mltas ac varias
voluptates ābitio purpurā & plausū & ex h̄ potentiā
Mercede te vicia sollicitāt vix effici toto seclo p̄t vt vi
cia tā lōga licētia tuida subigāt & iugū acciplāt. nedū
si tā breue tp̄s sꝫ iteruallo discidim⁹ vnā quālibet re:
Uix ad pfectū pducit assidua vigilia & intētio Si me
q̄dē velis audire h̄ meditare. exerce te vt morte excipia
s & si ita res suadebit accersas Nec nisi suo die morit. ni
hil pdis ex tuo tpe Nā qd̄ relinq̄s alienū est. Uale

De cursu vite

¶ Epistola. lxxij.

p Ost longū interuallū Pōpeios tuos vidi. per
nauigam⁹ Lucilli vitā. & quēadmodū i mari (vt
ait Uirgilius nr̄) terreqꝫ vrbesqꝫ recedūt. sic in h̄ cur
su rapidissimi tpis. primū puericiā abscōdimus. deīn

adolescentiā. deīn quicq̄d est inter iuuenē & senē & medium. in vtriusq̄ ꝯfinio positū. Deinde ipsius senectutis annos optios. nouissime incipit ondi public⁹ finis generꝫ hūani. scopulū illū putamus esse dementissim. Portus est aliq̄n petendus nunq̄ recusandus i quez si q̄s inter p̄ios annos delatus est. nō magꝫ queri dꝫ q̄ qui cito nauigauit. Nō em̄ viuere bonū est sꝫ bn̄ viuere. Itaq̄ sapiens viuit quantū dꝫ. nō quantū pōt. Uidebit vbi victurus sit. cū q̄bus. q̄uo. q̄d actur⁹. cogitat sp̄ qualis vita non quanta sit. nihil existimat sua referre. faciat finē aut recipiat tardius fiat ad citi⁹ Nō tanq̄ de magno detrimēto timet. Non multū ex stillicidio pōt ꝑdere. Citius mori an tardius ad rē nō ꝑtinet. bene mori aut male ad rem ꝑtinet. Bene autē mori est effugere male viuendi periculū. Stulticia est timore mortis mori. Socrates potuit abstinētia finire vitam. & inedia potius q̄ veneno mori. triginta tamen dies in carcere & in expectatōe mortꝫ exegit. non tanq̄ multas spes tam longū tempus reciperet sꝫ vt p̄beret se legibus. vt fruendū amicꝫ extremū Socratē daret. Quid erat stultius q̄ mortē ꝯtēnere. venenū timere. Quēadmodū nauim eligā nauigaturus & domum habitatur⁹ ita mortꝫ genus eligā quasi exiturus est vita Preterea quēadmodū n̄ vtiq̄ melior ē lōgior vita. sic peior ē vtiq̄ mors lōgior. In nulla re magis

q̄ꝫ in morte morē gerere aīo debemus. vitā alijs appbare. q̄sq̄ꝫ dz mortē sibi. optīa est q̄ placet. Nihil melius eterna lex fecit q̄ꝫ vnū introitū nobis ad vitaꝫ dedit. exitus multos. Bono loco res hūane sunt. qꝫ nemo nisi sua miseria miser eē pt. Quid ergo est qd̄ nos facit pigros inertesq̄ꝫ: Neo nr̄m cogitauit q̄nq̄ꝫ sibi ex hoc domicilio exeundū. Sic veteres inq̄linos indulgentia loci ꝛ ꝯsuetudo etiā inter iniurias detinet. Uis aduersus hec liber eē tanq̄ꝫ migraturus vita. Ꝓropone tibi q̄nq̄ꝫ hoc ꝯtubernio carendū fortior eris ad necessitatē exeūdi. nullius rei meditatio tā necessaria ē. alia fortasse exercent̄ in supuacuū. Aduersus pauptatem ꝑparatus est anim⁹. ꝑmāsere diuitie. ad ꝯtemptum doloris nos armauimus. D⁹ vnius rei vsum q̄ excitet dies veniet. Nihil obstat erūpe ꝛ exire cupiēti In apto nos natura custodit. cui ꝑmittit nec̄cītas sua circūspiciat exitū mollē. Nō deerit ad mortē ingeniū cui nō defuerit anim⁹. Ille vir magnus est q̄ mortē sibi n̄ tm̄ īpauit s₃ iuenit. Lōga meditatio ē mgr̄a oīm rerū rō nos doceꝫ fati varios eē accessus ꝛ finē eūdē. Uale.

Consilia sunt aptanda tēporibus ❡ Epistola lxxiiij

[C]Ubinde me de rebus singulis ꝯsulis oblit⁹ nos vasto mari diuidi. cū magna ꝑs ꝯsilij sit in tēpe necesse ē euenire vt de quibusdā rebus tūc ad te ꝑferat̄

sententia mea cũ iam ɔtraria potior est. ɔsilia ei rebus aptant. res nr̃e ferunt imo voluunt. Ergo ɔsiliũ nasci sub die d3. et h̃ quoq3 nimis tardũ est. sub manu quoq3 qđ aliũt nascat. quẽadmodũ aũt inueniat oñdã. Quo tiens q̃d fugiendũ aut q̃d petendũ sit voles scire. ad sũ mũ bonũ et ꝓpositũ toti⁹ vite tue respice. Illi eñ ɔsenti re d3 q̃cquid agimus. Nõ disponet singula nisi cui iã vite sue sũma ꝓposita ẽ. nemo q̃uis pratos hẽat colores silitudinẽ reddet nisi iã ɔstet q̃d velit pingere. Jõ pec camus q2 de ptib⁹ vite oĩs. de tota nẽo delibat. Sci re d3 q̃d petat ille q̃ sagittã vult mittere et tũc dirigere ac moderari manu telũ. Errãt ɔsilia nrã q2 non hñt q̃ dirigant. Ignorãti quẽ portũ petat nullus su⁹ vẽtus est. Necesse est vt multũ i vita nrã casus possit. q2 viui mus casu. Quibusdã aũt euenit vt q̃dã scire se nesciãt. Quẽadmodũ q̃rimus sepe eos cu3 q̃bus stamus ita plerũq3 finem sũmi boni ignorã⁹ a ꝓpositũ. Nec mltis ṽbis nec circuitu lõgo qđ sit summũ bonũ collig3. di gito (vt ita dicã) demonstrãdũ est. Sũmũ bonũ ẽ qđ honestũ est. et qđ mag3 admirer3. Vnũ bonũ est qđ ho nestũ est. cetera falsa et adulterina boã sũt. H̃ si tibi psuase ris et ṽtutẽ amauer3. q̃cquid tibi ɔtigerit faustũ felixq3 erit. oĩa deniq3 q̃ ceter3 vident mala et mãsuescent et in bonũ abibũt. Si sup illa emicr3 liq̃at nihil esse bonũ nisi honestũ. et oĩa incõmoda suo iure boã vocabunt

que mō virtus honestauerit. Multꝫ videmur maioꝛa
ꝑmittere ꝙ̄ recipit hūana ꝯditō. n̄ imerito. ad corpus
eīn respiciunt. reuertant ad aim. iā deo hoies metient
Erige te lucilli viroꝝ optie. ꝛ relinq̄ istū ludū lr̄atoꝝ
phoꝝ q̄ rem magnificentissimā ad syllabas vocāt. q̄ ani
mū minuta docēdo ꝛ dimittūt ꝛ ꝯterūt. Fies sillis illi
q̄ inuenerūt ista nō q̄ docent ꝛ id agūt vt phia potius
difficilis ꝙ̄ magna videat. Socrates q̄ totā phiam
reuocauit ad mores ꝛ hāc summā dixit esse sapientiā
bona malaq̄ distinguere. Sequere inq̄t istos si q̄d a
pud te habeo autoritates. Ut sis btūs. ꝛ te alicui vide
ri stultū sine. Quisquis volet tibi ꝯtumeliā faciet ꝛ iiu
riā. tu tū nihil patierꝭ si mō tecū erit ꝟtus. Si vis in
quit btūs esse. si fide bona vir bonus. sine ꝯtemnat te
aliq̄s hoc nemo p̄stabit nisi q̄ oīa bona ꝯtēquerit. q̄a
nec bonū sine honesto ē ꝛ honestū in oib⁹ par ē Quid
ergo. Nihil interestꝭ inter p̄turā Catbonis ꝛ repulsā:
nihil interest vtꝝ Catbo vincat an vincat. eadem eīn
ꝟtute ꝛ mala fortuna vincit ꝛ ordinat bona. Uirtus
aūt non p̄t maior aut minor fieri. vnius stature ē Ca
tbo tam magno aīo tulit aliq̄d sibi ad victoriā ꝙ̄ ad p̄
turam obstitisse Quo die repulsus est. lusit. qua nocte
periturus fuit. legit. eodem loco habuit. p̄tura. ꝛ loco
excidere. oīa que acciderent ferenda esse ꝑsuaserat. di
xit enīꝫ Catbo cum cum in animo percurreret omne

humanum genus quodcu͂q₃ est. quodcu͂q₃ erit morte damnatu͂ e͂. Magnus anim⁹ deo pareat et q̄cq̄d lex vniuersi iubet sine cu͂ctatōe patiat᷑: aut i meliore͂ emittetur vita͂ lucidi⁹ tra͂quilliusq₃ iter diuia ma͂surus. aut certe sine vllo futur⁹ incōmodo sue nature remiscebit᷑ ꝛ reuertet᷑ in totu͂. Nō e͂ ergo Marco Catboni mai⁹ bonu͂ honesta vita q̄͂ mors honesta. qꝛ nō intendit᷑ virus. Ide͂ esse dicebat Socrates veritate͂ ꝛ virtutem. q̄͂ mō illa nō crescit sic nec ꝟtus q̄de₃ qđ summu͂ bonu͂ est sup se gradu͂ nō h₃. Sapia ꝑsuadebit vnu͂ bonu͂ ee͂ quod honestu͂ ħ nō remitti nec inte͂di posse. nō magis q̄͂ si regula͂ q̄ rectu͂ ꝓbari solet flectus. q̄cq̄d ex illa mutaueris iniuria e͂ recti. Idem ḡ de ꝟtute dicem⁹ ꝛ hec recta est. flexura͂ nō recipit. rigidari q̄dem p̄t. amplius intendi nō p̄t. hec de oi͂bus reb⁹ iudicat. de hac nulla Ideo q̄ ab illa fiu͂t paria sunt. Quid ḡ in quis: iacere i ꝯuiuio. ꝛ torq̄ri paria sunt: Hoc tibi miꝝ videt᷑. illud l₃ magis admireris iacere in ꝯuiuio. torq̄ri i eculeo bonum. Si illud turpiter hoc hōeste fit. bōa ista aut mala nō efficit materia sed ꝟtus. hec vbicu͂q₃ apparuerit oi͂a eiusde͂ mensure ac p̄cij sunt Quid mirar᷑ si vir vulnerari. occidi. alligari iuuat. luxurioso frugalitas pe͂a est. pigro supplicij loco labor est. desidioso studere torqueri est. Eodem mō hec ad q̄ imbecilli sum⁹ dura atq₃ intolera͂da credimus. obliti qua͂ multꝫ tormentu͂ sit

vino carere.aut prima luce excitari Non ista difficilia sunt natura s3 nos fluidi et enerues sumus. Magno animo de rebus magnis iudicandũ est.alioquin videbit illaꝝ vicium esse qđ nostꝝ est. Sic quedã rectissima cum in aquã demissa sunt spẽm curui pfractiq3 videntibus reddũt.non tm̃ quid videas sed audias.sed quẽ admodum refert. Animus noster ad vera pspiciẽda colligat Nõ miꝝ est in trãquillitate nõ pcuti.illud mirabile ibi extolli aliquẽ vbi oẽs deprimunt.ibi sta re vbi oms iacent. Sapiẽs stat sub quolibet pondere rectus.nulla illũ res facit minorẽ.nihil illi coꝝ q̃ ferẽda sunt displicet. Nã quicq̃d in hoiem cadere põt in se cecidisse nõ querit.vires suas nouit. scit se aptũ oneri ferendo. Nõ educo sapientẽ ex hoim nũero nec dolores ab illo sicut ab aliqua rupe nullũ sensum admittente submoueo.memini ex duabus illũ ptibus ẽẽ cõpositum.altera est irrationalis.hec mordetur. vritur. dolet.altera rationalis . hec incõcussas opiniones h3 intrepida est.⁊ indomita.in hac positũ est summũ hominis bonũ.hoc aũt dicimus virtutẽ esse Nullũ certe sine ỽtute.Quid erit hec ỽtus:Iudiciũ veꝝ ⁊ imotũ huic iudicio ɔsentaneũ erit.oia q̃ ỽtute ɔtracta sunt ⁊ iudicare bona ⁊ iter se paria.corpuз aũt bona corpibꝰ bona quidẽ sunt.s3 in toto nõ sunt bona.his pciũ quidem erit aliqđ ceteꝝ dignitas nõ erit Insternus itaq3

z pfecerem⁹ plusq̃ pfligauim⁹ restat. sed magna ps pfectus est velle pficere. Hu ius rei ɔscius mihi sum. volo z mente tota volo. Jõ id agamus vt nr̃m omne tp̃s sit. Nõ erit aũt nisi prius nos nostri esse ceperim⁹ qñ ɔtingit ɔtinere vtrãq; fortunã z hãc vocẽ emittere vici. Queris que vicerim: non pſas. non extrema me dorum. ſʒ auariciam. ſʒ ambitõem. sed metum mortis qui victores gentium vicit. Uale

Leticia fortune momentanea est. sapientis ꝓ ppetua

Epistola. lxxiiij

Quod q̃ris a me liq̃bat mihi. explicãdus est mihi anim⁹ z quecũq; apud illũ deposita sũt. subinde excuti debẽt vt pata sint q̃tiens vsus exegerit. Oia alia negligẽda sũt vt phie assideam⁹ cui nullũ tp̃s satis magnũ est. Etiã si a puericia vsq; ad lõgissimos hũani cui terminos vita pducat. Resistẽdũ ẽ itaq; occupationib⁹. nec explicãde ſʒ submouẽde sũt. tp̃s q̃dẽ nullũ paꝝ idoneũ est studio salutari. Jmpfectꝫ adbuc intercidit leticia. Sapientꝫ ꝓ ɔtexit gaudiũ. nulla causa rumpit. nulla fortuna ſg z vbiq; tranquillũ est. nõ eñi ex alieno pendet nec fauorẽ fortũe aut hoĩs expectat. domestica illi felicitas est. exiret ex aĩo si intraret. ibi nascit. Dicã q̃o intelligas sapientẽ esse sanũ. si seipso ɔtentus est si ɔfidit sibi. si scit oia vota mortaliũ. oia bñficia q̃ dant̃ petũturq; nullũ in btã vita hẽ momẽ

rum. Nam cui aliquid accidere pt. id imperfectū est. cui aliquid abscindi potest. id imperpetuū est. cuius ppetua futura leticia est Is suo gaudet oia aūt q̄bus vulgus inhiat vltro citroq̧ fluūt. nihil dat fortūa mā cipio. sʒ hec quoq̧ tūc fortuita delectāt cū illa rō tpa uit ac miscuit. Solebat Attalus hac imagine vti. vi disti aliqñ canē missa a dño frusta panis ac carnis a perto ore captantē. quicq̄d excipit ptinus integꝝ de uorat ⁊ semꝑ ad spem venturi hiat. Idē euenit nobis quicq̄d expectātibus fortuna ꝓiecit. id sine vlla volup tate dimittimus. statim ad rapinā alterius erecti ⁊ at tenti: hoc sapienti nō euenit. plenus est. ⁊ si q̄d obuene rit secure excipit ac reponit. leticia fruit maxia ꝯtinua sua. Impitis ac rudib⁹ nullus p̄cipitatōis finis ē. Nō ergo debemus occupatōibus indulgere. excludende sūt. si sel intrauerit. i locū suū alias substituēt. pricipijs illaꝝ obstemus. meli⁹ non incipiēt q̄ desinēt. Uale

Philosophi diligunt po testates ¶ Epistola. lxxv

E Rrare mihi videnł q̄ existimāt phic fidelr ꝯtu maces esse. ac refractarios ⁊ ꝯtemtores magistratuū ac regū eoꝝ ve ꝑ quos publica admini strant. E contrario eīm nulli aduersus illos gratōres sunt. nec imerito. Nullis eīm p̄stant q̄ quib⁹ frui tran q̄llo ocio lʒ. Itaq̧ hij quibus altū ad ꝓositū tempus bene viuendi additum ꝓfert securitas publica. necesse

est autorē huius boni vt parentē colant. Quisqꝫ aūt
d e excipiendo cogitat oblitus accepti est. Nec vllū hꝫ
malū cupiditas maius q̄ ingrata est. Hꝫ hoc viciū oīs
ambitio nō respicit. nec ambitio tm̄ instabilis est. vez
cupiditas oīs q: sp̄ incipit a fine. At ille vir sincer⁹ ac
purus(q̄ reliquit curiā et foꝝ ⁊ oēm administratōem
reipublice vt ad ampliora secederet) diligit eos ꝑ q̄s ei
hoc facere tute licꝫ quēadmodū p̄ceptores suos vene
ratur ⁊ suscipit. Aiosus a mercatore. q̄ꝫ a rectore solui
tur votū. et ex ipis mercatorib⁹ effusius gratus ē qui
odores aut purpuras ⁊ auro pēsanda portabat. q̄ꝫ q̄
villissima queqꝫ ꝯgesserat. sic h⁹ pacis bn̄ficiū ad oīs
ꝑtinētis altius ad eos ꝑuenit q̄ illa bn̄ vtunt. Multi
eni sunt ex his togatis q̄bus pax operosior bello est. an
idē existimas ꝑ pace debere eos q̄ illā ebrietati ac libi
dini impendūt. aut aliis viciis q̄ bello rumpenda sunt
Stulta auaricia mortaliū. possessionē ꝓprietatēqꝫ dis
cernit. nec q̄cq̄ꝫ credit suū esse qd̄ publicū est. At sapi
ens nihil iudicat suū magꝭ q̄ꝫ cuiuslibet. illi cū hūano
genere ꝯsortiū est. Hoc docet ph̄ia p̄cipue bn̄ debere
bn̄ficia ⁊ bn̄ soluere. Interdū aūt solutio ē ipa ꝯfessio
Confitebit ergo multū se debere ei cuius administratio
ne ⁊ puidētia ꝯtigit illi pingue ociū ⁊ īpturbata q̄es ⁊
Solebat Sextius dicere Iouem nō plus posse q̄ꝫ
viꝝ bonū. Plura Iupiter hꝫ q̄ p̄stat hoībus Sꝫ int

duos bonos nō est melior qui locupletior. n̄ magis q̄ inter duos quibus par sciētia regendi gubernaculū est meliorē dixeris cui maius speciosiusq; nauigiū est. Iuppiter quo ācedit vir bonū diuti⁹ bonū est. Sapiēs nihilominus minoris existiat qr virtutes eius breuiore spacio claudunt. Non virtus maior q̄ longior. Iuppiter oia h3 sed nēpe aliis tradidit hn̄da. Ad ipm hic vnus vsus ptinet qr vtēdi oibus causa est. Sapiēs tā equo aio apud alios oia videt ptēnitq; q̄ Iuppiter & hoc se magis suscipit qr illis Iuppiter vti nō pt sapiēs n̄ vult. Credam⁹ itaq; Sextio monstrāti pulcerrimū iter & clamāti Hac itur ad astra. hac fm frugalitatē. hac fm tpantiā. hac fm fortitudinē. Nō sunt dii fastidiosi. nō inuiti admittūt hoies & ascendētibus man⁹ porrigūt. Miraris hoiem ad deos ire. deus ad hoies vēit. imo qd est ppius in hoies venit. Nulla sine deo mēs bona est. semina in corpibus hūanis diuia dispsa sunt que si bonus cultor excipit silia origini pdeūt & paria his ex qbus orta sunt surgūt. Si malus non aliter q̄ humus sterilis ac palustris necat. ac deinde creat purgamenta pro frugibus. Uale

Nihil est bonum preter honestū. & quid sit honestum

¶ Epistola. lxxvi.

Epistola tua delcāuit me & marcentem excitauit. Memoriā quoq; meā (que iā mihi segnis ac lē

ta erat) euocauit. Quid tu mi Lucili maximū putas
instrm bte vite banc psuasionē vnū bonū esse qd ho
nestū est. nā q alia bona iudicat in fortūe venit ptātē
alieni arbitrij est. Qui oē bonū honesto circūscrip
sit. intra se felix est. hic amissis liberis mestus. hic sollici
tus egris. hic turpi ac infamiā passis tristis. illū vide
bis alieni vxoris amore cruciari. illū sue nō deerit quē
repulsa distorqueat Erūt qs ipe honor vexet. Illa vo
maxia est mortaliū turba quā expectatio mortis exagi
tat vndiqz ipendens. Occurrēt acti in exiliū et euoluti
bonis. qd genus egestatis grauissimū est in diuitijs in
opes occurrēt naufragi similia ve naufragis passi. qs
aut ppl'aris ira aut inuidia inopinātes securosqz disiec
cit more pcelle q̄ i ipa sereni fiducia solz emergere. aut
fulminis subiti ad cui ictuz etiā vicina tremuerūt Nā vt
ille qsquis ab igne ppior stetit pcusso silis obstupuit.
sic i his p aliquā vim accidētibus. vnū calaītas oppri
mit. ceteros metus pareqz passis tristiciam facit pati
posse oim aios. mala aliēa ac repētina sollicitāt Quē
admodū aues etiaz inanis funde sonus territat. Ita
nos non ad ictū tm̄ exagitamur sz ad crepitū. Nō pt
ergo quisqz btūs esse q huic opinioi se credidit nō em
btm̄ est nisi qd intrepidū. Inter suspecta viuit. Quis
qs se multū fortuitis dedit ingentē sibi materiā ptur
bationis et inexplicabilē fecit. vna hec via est ad tuta

vadendi ꝛ externa despicere. ꝛ bōesto ɔtentū eē. nā q̄
ꝟtute meli⁹ putat aut vllū ꝑter illā bonū. ad hec que a
fortuna sparguntᷣ sinū expādit. ꝛ sollicit⁹ missilia eius
expectat. hāc imaginē aīo tuo ꝓpōe. ludos facere for
tunā. ꝛ i hūc mortaliū cetū honores. diuitias. grāmq̄
excutere. nulli āt cui etiā rapina feliciᷣ cessit gaudiū ra
pti durauit in posterꝫ. Secedā⁹ itaq̄ ab istis ludis et
dem⁹ raptoribus locū. quicūꝫ btūs eē ɔstituet vnū eē
bonū putet qđ honestū ē. Nā si vllū aliđ malū existiat.
ꝑmū male de ꝓuidētia iudicat. qꝛ mlᷓta incōmoda vi
ris iustꝫ accidūt. ꝛ q̄cq̄d nob dedit breue ē ꝛ exiguū si
ɔpares mūdi toti⁹ euo. Ex hac deploratōe nasciᷣ vt i
grati diuioꝝ iterp̄tes sim⁹. Querimur q̄ ñ sp̄ qꝛ pau
ca nob ꝛ icerta ꝛ abitura ɔtingūt. Vnde ē q̄ nec viuere
nec mori volū⁹. Vite nos odiū tenet. timor mortꝫ mutat
om̄ē ɔsiliū. nec iplere nos vlla felicitas p̄t. cā āt est q̄ ñ
ꝑueni⁹ ad illud bonū imensum ꝛ isupabile. Demū aut
ista bōa ñ sīꝫ q̄ vocanᷣ. aut hō felicior deo ē. qm̄ q̄dē q̄
ꝑata nobis sīꝫ nō hꝫ i vsu de⁹. nec ei libido ad illā nec
epularꝫ lauticia nec opes nec q̄cq̄ ex his hoiꝫ icstuā
tibus ꝛ vili voluptate ducētib⁹ ꝑtinet. Ergo aut (qđ i
credibile est) bōa deo deesse. aut h̄ ipm argumentū est
bona nō esse q̄ deo desunt. Adiice q̄ mlᷓta q̄ videri bo
na volūt aīalib⁹ q̄ hōibus pleniora ɔtingūt. illa cibo
auidius vtunᷣ. venere ñ eque fatigant. virīū illis maior ē

potestas. Sequit ut multa feliciora sint hoie. Consi
dera itaqz an id bonū vocanduz sit quo deus ab hoie
vincit. Summū ergo bonū in aio ɔpnamus Nō est
summa felicitatis nr̄e in carne ponēda. bona illa vera
sunt que rō dat solida ac sempiterna. q̄ cadere nō pñt
nec decrescere quidē aut minui. Cetera opione bona
sunt. ꝛ nomen quidē hñt cū veris cōe. ꝓprietas aūt in
illis boni non est. Itaqz cōmoda vocent. int subiecta
ꝛ huius numerent. ꝓpter que nemo se attollere debeat
Quid eñ stultius est q̄ aliquē eo sibi placere qd ipse
nō fecit. oīa ista nobis accedāt nō hereāt. vtamur illis
non gloriemur. ꝛ vtamur parce tanq̄ depositis apud
nos ꝛ abituris. Quisquis illa sine rōne possedit ñ diu
tenuit. ipa eñ felicitas nisi tpetur pmit. Fugacissimis
bonis si credidit cito deserit. paucis deponere felicita
tem molliter licuit. Nullus ɔtra fortunā inexpugna
bilis murus est. intus instruamur. Si pars illa tuta est
pulsari bō pt. capi nō pt Placeat hoi quicqd deo pla
cuit. Alma rōem. huius te amor ɔtra durissima arma
bit. Quāto fortior rō est quāto ɔstātior tāto vehemē
tius p metus ipos ꝛ picula exibit. Nō affligit sapiēs
liberoꝝ amissione. nō amicoꝝ. eodē eñ aio fert illorū
mortē quo suā expectat. nō magis hāc timet q̄ illā do
let. Uirtus eñ ɔuenientia ɔstat. oīa opa ipius cū ipa
ɔcordāt ꝛ congruūt. Hec ɔcordia perit si anim⁹ (quē

pcelsum esse oportuit) luctu a ut desiderio submittit. Inhonesta est oīs trepidatio ꝛ sollicitudo ꝛ i vllo actu pigritia. Honestū em̄ secuꝝ ꝛ expeditū est. interritum est. in pcinctu stat. nā q̄ oīa faciēda erūt audact facit ꝛ pmpte. Quid aūt dementiꝰ accersere sibi miserias ꝛ admouere. vis scire futuro neminē debere torq̄ri. Et q̄ preterierunt. ꝛ q̄ futura sꝫ absunt. neutra sentiamus Non est āt nisi ex eo qd sentias dolor. Uale.

Sēper debemus discere

etiam senes ꝛ ꝙ nihil est bonum pter honestum

I Nimicicias mihi denūcias ❡ Epl'a. lxxviij si quicꝙ ex his q̄ q̄tidie facio ignoraueris vide ꝙ simpl'r tecū viuā. Quid stultius est ꝙ qꝛ diu nō dedisceris. nō discere. Tādiu discendū est ꝙ diu nescias (si pūerbio credimus) ꝙ diu viuas. nec vlli rei hoc magis ꝯuenit ꝙ huic. Queris q̄d doceā. Etiā seni eē discendū. Nulli sape casu obtigit Pecuia veiet. vltra bonor afferet. grā ꝛ dignitas fortasse ingerent tibi. Uirtꝰ in te nō incidet. ne leui opa aut puo labore cognoscit: sꝫ est tanti laborare oīa bona semel occupato Unū est bonū qd honestū. In illis nihil inuenies veri. nihil certi. q̄cunꝙ fame placet. Quare hoc vnū sit bonū quod honestū dicā. Qm̄ parū me executū priore epl'a iudicas. Oīa bono suo cōstant. vitē fertilitas ꝯmendat et sapor vinū. velocitas ceruū. in cane sagacitas pria est

si inuestigare dз feras. cursus si psequi audacia si mordere z inuadere. Jd in quoqз optimũ esse dз cui nascit quo censet. Jn hoie optimũ q̃d est: Rõ hac antecedit aialia. deos sequit. Rõ ergo pfecta ppriũ hois bonũ est. cetera illi cũ aialibus satis coia sunt Ualet z leões formosus est z pauones. velox est z eq̃. Nõ dico. i his oibus vincit. Nõ quero q̃d in se maximũ hẽat. sз q̃d suũ. corpus hз z arbores. hз impetũ z motũ volunta rium. z bestie z vermes. hз vocẽ. sз quãto clariorẽ canes: acutiorẽ aquile. grauiorẽ thauri. dulciorẽ nobiliorem qз luscinie Quid in hoie ppriũ. Rõ. Hec recta z ↄsumata felicitatẽ hois impleuit Ergo si oms res cũ bonũ suũ pfecit laudabilis est. z ad finẽ sue nature peruenit hoi aũt suũ bonũ rõ est. si hãc pfecit laudabilis ẽ z finẽ sue nature tetigit. hec rõ pfecta virtus vocat. eademqз honestũ est. Jd itaqз vnũ bonũ est in hoie qd vnũ hois est. qd qui hз etiã si alijs destituat laudãd' est qd qui nõ hз in oim alioꝝ copia dãnat ac reijcit. Que ↄditio reꝝ. eadẽ z hoim Nauis bona dicit nõ q̃ p̃ciosis coloribus picta est. neqз opibus regijs pressa est. sз stabilis z firma. z iniũcturз aquã excludentibus spissa. Gladiũ bonũ dices nõ cui deauratus est baltheus. sed cui z ad secandũ subtilis acies est. z mucro munimentũ oẽ rupturus. Regula nõ q̃з formosa sз q̃з recta sitq uerit. Eo quodqз laudat cui ↄpat qd illi

xprium est. Ergo in hoīe nihil ad rem ptinet quãtum aret. quantũ fenoret. a q̃ multꝫ salutet. q̃ pcioso incũ bat lecto. q̃ plucido poculo bibat. sꝫ q̃ bonus sit. Bo nus ãt est. si rõ explicita est ⁊ recta ⁊ ad nature sue volũ taté accõmodata. hec vocatur vtus. h̃ est honestũ ⁊ vni cũ hoīs bonũ. Nã cũ sola rõ pficiat hoīem. sola rõ pfe cta btm̃ facit. dicimus tñ ⁊ illa bona esse q̃ a vtute pfe cta ptracta q̃ sunt. i. oĩa eius opa. sꝫ iõ ipa vnũ bonuꝫ est qꝛ nullũ sine illa est. Si om̃e bonũ in aĩo est. q̃cq̃d illũ ɔfirmat. extollit amplificat bonũ est. Ualidiorem aũt aĩm ⁊ excelsiorẽ facit vtꝰ. nã cetera q̃ cupiditates nr̃as irritãt. aĩm deprimũt ⁊ labefaciũt cũ videntur at tollere inflant ac multa de vanitate deludunt. Ergo vnũ id bonũ est quo melior animus efficitur. Uir g̃ boꝰ quod hõeste se factuꝝ putauerit faciet. etiã sine pecu nia. si laboriosum erit etiã si dãnosum. etiã si piclosum erit. rursus qd turpe erit nõ facit. et ꝫsi pecuniã fert. etꝫ si voluptatẽ. etiã si potenciã. Ab honesto nulla re de terrebitur. Ad turpia nulla inuitabitur. Nullũ g̃ bonũ a liud dicet q̃ hõestũ. nec aliud malũ q̃ turpe. Itaq; q̃c q̃d eũ accidit equo aĩo sustiebit. sciet eñ h̃ accidisse le ge diuina. q̃ vniuersa pcedũt. Dicemus deniq; feliciorẽ vitã hoīm q̃ deoꝝ. si ea bõa sunt quoꝝ nullꝰ deoꝛuꝫ vsus est. tanq̃ pecuia ⁊ hõres. Adijce nũc q̃ vti q̃ fe liciores aĩ sbus status restat corporibus solutꝫ. q̃ est dum

versant in corpe. Atq; si ista bona sunt quib⁹ p corpa vtimur emissis erit peius. qd otra fidē est. Illud quoq; dixerā si bona sunt ista z muta aialia beatā vitā actura. qd fieri nullo mō pt. Oia p honesto paciēda sts qd nō erat faciendū si esset vllū aliud bonū q̄ boēstū nunq̄ āt vera tibi opinio talis videbit. nisi aim eleues z te ipē interroges si res exegerit vt p patria moriars z salutē oim ciuiū tua morte redimes. an porrecturus sis ceruicē. non tm̄ paciēter s; etiā libēter Nēo ex istis quos purpuratos vides felix ē. nēo istoz quos diuitie honoresq; in altiori fastigio ponūt magn⁹ est. Quare ergo magnus videt cū basi illū sua metirs. Ḃ laboramus errore q̄ neminē estiamus eo quo ē. s; adijcim⁹ illi z ea q̄bus adornatus ē. At qui cū voles verā estiationē bois inire. z scire q̄lis sit nudū inspice. ponat patrimoniū. ponat honores z alia fortūe mēdacia. corp⁹ ipm exuat. aim intuere q̄lis quātusq; sit. alieno an suo magnus. Si erects oculis gladios micātes videt. z scit sua nihil interesse. vtrū aia p os an p iugulū exeat btm̄ voca. Sapiēs assuescit futurs malis. z q̄ alij diu patiendo leuia faciūt. hic leuia facit diu cogitādo. scit em̄ sibi oia restare. q̄cq̄d fcm̄ est dicit sciebā. Uale.

De timore mortis. alias de oblectatione ¶ Epistola. lxxviij

Ubito nobis hodie Alexandrine naues a pa

ruere. In hoc oim discursu, ꝑperantiũ ad littus, magnam ex pigricia mea sensi voluptatẽ ꝙ epl'as meorũ accepturus nõ ꝑperaui scire q̃s illic eẽẽ rex meax̃ status q̃d afferet. Sed etiã si senex nõ essem fuerat sentiẽdũ Nũc vero multomag' quantulũcunq̃ baberẽ tñ plus mihi iã supeẽẽt viatici q̃ꝫ vie. Uita nõ impfecta si honesta est. Ubicũq̃ desines si bñ desines tota est ñ res est magna viuere. oẽs serui viuũt. oĩa aĩalia. Magnũ est honeste mori. prudẽter. fortiẽ. Mori velle nõ tãtũ prudẽs aut fortis aut miser ꝛ fastidiosus põt. Sepe debem' mori nec volumus. Nẽo tã imperitus. vt nesciat q̃nq̃ moriendũ. tñ cũ ꝓpe accesserit. tergiuersat. tremit. plorat. Nõne tibi videt̃ stultissim' oim q̃ fleuit ꝙ añ mille annos nõ vixerat Eq̃ stult' est q̃ flet ꝙ post mille annos nõ viuet. Quid fles eo ibis quo oĩa eunt q̃d tibi noui est. ad hãc legẽ natus es. Hoc pr̃i tuo accidit, hoc mr̃i. hoc maiorib'. hoc oibus añ te. hoc oib' post te. Series inuicta ꝛ nulla mutabil' ope alligat ac trahit cũcta. quãtus te ꝑpl's moriturox̃ sequet̃. q̃ntus comitabit̃. Tu nõ putabis te aliq̃ñ ad id ꝑuenturum ad q̃d ibas. Nullũ sine exitu iter est. Uita si moriendi ꝟtus abest) fultus ẽ. Quid porro ista vita nisi mors Sꝫ ego (inq̃s) viuere volo q̃ multa hoẽstus facio in uitus relinq̃ officia vite. q̃bus fidel'r ꝛ idustria fungor q̃d tu nescis vnũ eẽ ex vite officijs mori nullũ officium

relinquis. non eñi certus nũerus quẽ debeas explere finit. nulla vita nõ breuis est. Q̃uo fabula sic ⁊ vita. ñ q̃ diu sꝫ q̃ bene acta si refert. Nihil ad rem pertinet quo loco desinas quocũq; voles desine tm̃ bonã clausulam impone Uale

De consolatione circa morbum ❡ Epistola.lxxix.

v Exari te scribis crebris febriculis. eo molesti⁹ mihi est. q͛ expertus sum h̃ genus valitudis. q̃d inter initia ꝯtẽpsi. In remediũ aũt cedũt boñsta solatia ⁊ q̃cq̃d aim erexit etiã corpi pdest. Studia mihi nr̃a salute fuerũt. ph̃ie acceptũ fero q̃ surrexi. q̃ ꝯualui. illi vitã debeo ⁊ nihil illi minus debeo. Multũ etiã mihi ꝯtulerũt amici ad bonã valitudinẽ. quoꝝ abhortationibus vigilijs. sermonib⁹ alleuiabar. Nihil eq; lucilli viroꝝ optĩe egrũ reficit atq; adiuuat q̃ amicorũ affectus. Medicus tibi quantũ ambules q̃ntũ exerceaeris mõstrabit. q̃bus cibis vtarꝭ. vinũ q̃ñ viriũ causa aduoces. q̃ñ intermittes ne irritet ac exasparet tussiꝫ Ego id tibi p̃cipio q̃d nõ tm̃ h⁹ morbi sed totius vite remediũ est. ꝯtẽnere mortẽ. Nihil triste est cũ h⁹ metũ effugimus. Tria hec in oĩ morbo grauia sũt. metus mortis. dolor corpis. intermissio voluptatũ. De morte satis dictũ est. nõ eñi morierꝭ q͛ egrotas sꝫ q͛ viuis Ista te res ⁊ sanatũ manet cũ ꝯualueris nõ mortem

sed valitudinẽ effugies Nec etiã pt valde dolere z dia Sic nos amicissiã nr̃i natura disposuit vt dolorem. aut tolerabilẽ facer3. aut breuẽ Maxĩ dolores psistũt in macerris corpis ptib⁹ Nerui articuliq3 z qcqd aliõ exile ẽ acerrime seuit cũ in arto vicia pcepit. s3 cito hec ptes obstupescũt. z ipo dolore sensũ doloris amittũt Sic podagra z ciragra z ois vertebrax dolor z neruorũ interqescit. cũ illa q torqbat hebetabit. oim istorũ pria vermiatio vexat. Impet⁹ mora extinguit. z finis dolẽdi ẽ obtorpuisse. dentiũ. oculox. auriũ dolor ob h ipm acutissi⁹ est q inf angusta corpis nascit. Illud aũt est qd impitũ i vexatõe corpis male hñt. ñ assueuerunt aio esse ptẽti. multũ fuit illis cũ corpe suo. Jõ vir magn⁹ z prudẽs aim deducit a corpe z multũ cũ meliore ac diuia pte vsat. cũ hac qrula ac fragili quantũ necesse est. Tolerabil' est morbi pacia si ptẽpser3 illud qd extremũ minat Noli mala tua facere tibĩpsi grauiora. z te qrelis onerare. Leuis est dolor si nihil illi opĩo adiecerit Qd acerbũ fuit retulisse iucundũ ẽ Naturale est mali sui fine gaudere Circũcidẽda g duo st3 z futuri tior z veter3 incõmodi mẽoria. h ad me iã non ptinet. illud nondũ Athlete quãtũ plagax ferũt gl'ie cupiditate. immo z exercitatio ipa tormentũ est Nos ergo euincam⁹ oia quox premiũ nõ corõa nec palma est sed virtus z firmitas ai z pax in celũ parta si semel

in aliquo certamine debellata fortuna ē. Illud quoq̄ pderit ad alias cogitationes auertere aim̄ ⁊ a dolore discedere. Cogita igit̄ q̄d honeste. q̄d fortiter feceris. bōas ptes tecū ipe tracta mēorias̄ i ea q̄ maxie mirat⁹ es sparge. tūc tibi fortissim⁹ q̄sq̄ ⁊ victor dolor̄ occurrat. ille q̄ cū varices secādas pberet legere lib℞ pseuerauerit. ille q̄ nō desijt ridere cū ob h̄ ipm irati tortores oia instrā crudelitat̄ expplrent. Nō vincet dolor rōe q̄ vict⁹ ē risu Sȝ nihil (inq̄s) agere sinit morb⁹ q̄ me oibus abduxit officijs. Corpus tuū valitudo tenet. ⁊ nō aim. Itaq̄ cursor̄ morat̄ pedes. sutoris aūt fabri manus ipediet. s̄ animus tibi esse in vsu sol̄ sua debis. docebis. audies. q̄res. recordaber̄. Quid porro nihil agere te cred̄ si tpans eger sis. oñdēs morbū posse supari l̄ sustineri. est (mihi crede) v̄tuti etiā in lectulo loc⁹. habes q̄d agas bn̄ luctare cū morbo. p̄terea duo sunt genera voluptatū Alter℞ corpalis morbus ihibet. nō tū tollit. imo. si ve℞ estias incitat. magis iuuat bibere sitiētē. gratior est esuriēti cibus Quicq̄d ex abstinētia ptingit auidi⁹ excipit̄ Illas vero aī volup-tates q̄ maiores certioresq̄ s̄t nēo medic⁹ egro negat Tm̄ mortē desinamus horrere. desinemus āt si finē bōrum ac malo℞ cognuerim⁹ Ita demū nec vita tedio erit nec mors tiori Nunq̄ i fastidiū v̄itas veiet. falsa satiabunt̄ Dis āt necē ē videri oim vitā breuē qui illā

voluptatibus vanis, et ideo infinitis metiunt. Dis te cogitatōibus recrea. interī eplis nr̄is vacando. veniet tp̄s. qd̄ nos iteꝝ iūgat ac misceat. quantūlibet illd̄ sit longū faciat scia vtendi. Nā vt ait Possidonius. vnꝰ dies eruditoꝝ plus pt3 q̄ҫ īpitoꝝ lōgissima etas In terim h̄ tene aduersis nō su ccūbere. letis non credere. oēm fortūe leticiā hr̄e in ocul. tanq̄ҫ q̄cq̄d pt facere fa ctura sit. q̄cquid expectatū est diu. leuiꝰ accedit. Uale.

Non deficiet gloria vir tuoso ¶ Epistola. lxxx.

e Xpecto eplas tuas q̄bus mihi iudices circuitꝰ Sicilie totiꝰ. tu aūt solennē hūc oibus poetis locū attingas. quē quo minꝰ Ouidius tractaret nihil obstitit. nisi q̄ iā Virgilius suppleuerat oibus ei feliciter hic locus se dedit. crescit indies. et inuictus inuicta nō obstāt. Inter cetera hoc boni h3 sapia. nō pt vinci. ne mo ab altero pt vinci nisi dū ascendit. Extollere se q̄ iustā magnitudinē impleuere nō p̄nt. Quicūq̄ҫ fuerit sapiētes pares erūt et eq̄les. hēbit vnusquisq̄ҫ ꝓprias do tes. Alius erit affabilior. alius expeditior. aliꝰ promp tior in loq̄ndo. Alius facūdior. Id de quo agit. qd̄ btm̄ facit eq̄le est in oibus. Uirtutē nō flāma. ñ ruina iferius adducet. hec vna maiestas deprimi nescit nec pferri vltra nec referri pt. Sic huiꝰ vt celestiū statura magnitudo est. Nec tm̄ bonitas ē pessimis eē meliorē

Quis oculis glorietur qui suspicetur diem cui sol p caligi-
nē splēdet.licz ꝯtentus interī sit effugisse tenebras.ad
huc nō fruit bono luc. Tūc anim⁹ nr̄ hēbit qđ gratu
letur sibi.cū emissis his tenebris in qbus volutat.nō
tenui visu clara ꝑspexerit.sz diē totū admiserit ⁊ red
ditus celo suo fuerit. Sursum illū vocāt initia sua.erit
aūt illic etiā anteꝗ hac custodia exoluat.cū vicia de-
sierit purusꝗ ac leuis in cogitatōes diuīas emicuerit
Hoc nos agere Lucilli charissime in hac ipetu to-
to lz pauci sciant.lz nēo iuuat. Gl'a vmbra ꝟtutis est.
etiā iuito comitabit Sz quēadmodū vmbra aliqñ añ
cedit aliqñ sequit. ita gl'a ꝗ diu fuit Democritus vix
recipit Socratem fama.ꝗ diu Catbonē citas igno-
rauit:respuit nec intellexit nisi cū ꝑdidit. Rutuli de in
nocentia ac ꝟtus lateret.nisi accepisset iniuriā Uides
Epicuꝝ quē nō tm̄ eruditi sz impitoꝝ turba mirat.
hic ignotus Athenis fuit circa q̄s delituerat. Mul-
tis itaꝗ iā annis Metrodoro suo supstes scripsit.ni-
hil sibi ⁊ Metrodoro nocuisse.q ipsos illa nobil' gre
cia nō solū ignotos habuisset:sz hn̄ inauditos. Nōne
ergo postea ꝗ esse desierat inuētus est Nulla ꝟt⁹ latet
⁊ latuisse nō ipius ē damnū.veiet q ꝯditā ⁊ seculi nr̄i
malignitate ꝯp̄ssam dies publicet. Paucis natus est
qui ꝑpl'm etatis sue cogitat. multa annoꝝ milia mlta
ꝑploꝝ supuenient.ad illa respice.etiā si oibus tecū vi-

uentibus silentiũ liuor induxerit. Ueniẽt q̃ sine offẽsa sine grã iudicẽt Si quod est pciũ ꝟtutꝫ ex fama nec h interit. Nulli nõ ꝟtus ꝛ viuo ꝛ mortuo retulit grãm. si mõ illã bona secutus est fide. si se nõ exornauit ꝛ pin xit. sed idẽ fuit. Nihil simulatio ꝓficit. veritas in oẽm ptẽsui eadẽ est Que decipiũt nihil hñt solidi. tenuẽ est mendaciũ plucet si diligẽter inspexeris. Uale

De spectaculis

Epistola. lxxij.

b Odierno die nõ tantũ meo bñficio mihi vaco sꝫ spectaculi. Cogito mecũ q̃ multi corpa exerceant. igenia q̃ pauci. q̃ntus ad spectaculũ nõ fidele ꝛ luxuriosum fiat ↄcursus. quã ta sit circa artes bonas solitudo. q̃ imbecilli aĩo sint q̃ꝝ lacertos hũerosq̃ miramur. Corpus multꝫ eget rebus vt valeat. animus ex se crescit. se ipse alit. se exercet. Illi cibo multo. mlta potione op⁹ est. tibi ↄtingit ꝟtus sine ĩpensa. q̃cq̃d te facere bonũ pt. tecũ est. Quid tibi op⁹ est vt sis bon⁹: velle. Quid ãt melius potes velle q̃ eripe te huic seruituti q̃ oẽs pmit. Libera te primũ metu mortꝫ. illa primũ nobis iugũ imponit. deinde metũ paupertatis. Si vis scire q᷑ nihil ĩ illa mali sit. ↄpara ĩter se paupum ꝛ diuitũ vultũ. Sepi⁹ paup ꝛ fideli⁹ ridet. Nulla sollicitudo ĩ alto ẽ. etiã si q̃ incidit cura velut nubes leuis transit. Hoꝝ qui felices vocant hilaritas ficta est. aut

grauis & fugata tristitia. Sepius hoc exemplo mihi vtendū est. nec eni̅ vllo efficatius exprimit̄ hūane vite munus. oīm isto ꝑsonalia felicitas est. ptēnes illos si despoliauer̄. Equū empturus solui iubes. stratū de trahis vestimēta venalibus. ne q̄ vicia corpis lateant hoiem inuolutū estias: Māgones q̄cq̄d est qd displiceat aliquo lenocinio abscondūt. Itaq̄ emētibus ornamenta ipa suspecta sunt. Siue crus alligatum siue brachiū aspiceres. nudari iuberes et ipm corpus tibi ondi. Si ppēdere te voles. sepōe pecuniā. domū. dignitatē. intus te ipm ꝯsidera. n̄ q̄lis sis alijs credas Uale

De Ingratitudine

Epistola lxxxiij

q Uereris te incidisse in hoiem ingratū si hoc nūc primū age aut fortune aut diligētie tue gratias Sz nihil facere h̄ loco diligētia p̄t. nisi te malignum Nā si hoc piculū vitare voluer̄ nō dabis bn̄ficia. Ita ne apud aliū pereāt. apud te pibūt. nō rn̄deant potius q̄ꝫ nō dent̄ & post malā segetē serendū ē Sepe q̄cquid pierat assidua infelicis soli sterilitate vnius āni restituit vbertas Est tāti vt gratū inuenias experiri & ingratos: Nemo hꝫ tam certā in bn̄ficijs manū vt nō sepe fallat aberrent vt aliqū hereāt. Post naufragiū maria tentantur Feneratorē non fugat a foro coactor. Cito in erti ocio vita torpebit si relinquendū est quicq̄d offen

dit. Te vero benigniorē hec res faciet. Nā cuius rei euētus incertus est. id vt aliqñ pcedat sepe tētandū ē Sȝ de isto satȝ. multa in his libris locuti sum⁹ qui de bñficijs inscribunt. illud magȝ querendū videt. an illō qð pfuit nobis. si postea nocuit. paria fecerit ꝛ nos de bito soluerit. Adijce si vis ꝛ illud multo pl⁹ postea no cuit ꝙ añ pfuerit. Querendū est ꝙ libēter pfuerit. ꝙ inuitus nocuerit. qm̄ alo bñficia ꝛ iniurie ꝯstāt. Nol lui bñficiū dare. Victus sum aut verecūdia. aut instā tis ptinacia. aut spe. Eo aio quicꝙ debet quo datur necquantū fit sȝ a q̄li pfectū voluntatē ppendit. Vir bon⁹ vtrosꝙ oculos sic ponit. vt ipe circūscribat bñfi cio adijcit. iniurie demit. alter ille remissioꝛ iudex (quē esse me malo) iniurie obliuisci debebit. officij meminisse Ħ certe iusticie ꝯuenit. suā cuiꝙ reddere bñficio grām Vex erit illud cū alt⁹ iniuriā fecerit. alt⁹ bñficiū redde rit. nā si idē est bñficio. vis iniurie extinguit. Post bñ ficia ledēti plus ꝙ venia debet. Nō pono vtriꝙ par pciū. plurȝ extimo bñficiū ꝙ iniuriā Nō oēs grat sciūt bñficiū debere Pōt etiā iprudēs acrudȝ ꝛ vn⁹ de turba. vtiꝙ dū pe sibi est. reddere bñficiū ꝛ pēsare ab accepto. ignorat āt q̄ntū p re deat Uni sapiēti notū ē q̄nti q̄ꝙ res taxāda sit. Sapiēs cū oia examinabit secū q̄ntū accepit. a quo. qñ. vbi. queadmodū Ita quē ꝙ negā⁹ scire grām referre nisi sapientem. nō magis:

beneficiū dare q̄ſq̄ ſcit niſi ſapiēs. hic ſcʒ q̄ magʒ da-
to gaudet q̄ aliꝰ accepto. An tibi videt̄ fidē habere q̄
referre graʒ neſcit. plurimū aūt momēti perſona ſolet
afferre in rebꝰ eiuſmōi Dediſti mihi bñficiū in ſuo. in-
iuriā feciſti in patre. ſuaſti mihi filiū. ſʒ abſtuliſti prēʒ
Alia deicepe ꝑ q̄ ꝓcedūt oīs ꝯſolatio ꝓſequet̄. ꝛ ſi pu
ſillū erit qḋ interſit. diſſimulabit. etiā ſi mltū fuerit. ſed
ſi id donari ſalua pietate ac fide poterit. remittet. id ē
ſi ad ipʒ tota ꝑtinebit iniuria. Sūma rei hec ē facilis
erit i ꝯmutādo. Patiet̄ plꝰ iputare ſibi inuitꝰ. bñficiū
ꝑ ꝯpenſatōem iniurie ſoluet Errat ſiq̄s accipit bñficiū
libētꝰ q̄ reddit. Quāto hilarioꝛ ē q̄ ſoluit q̄ q̄ mutu-
at. tāto debet letioꝛ eē q̄ ſe magno ere alieō accepti bñ-
ficij exponerat q̄ q̄ magꝭ obligat̄. Beneficia creſcūt
moꝛa. tātoq̄ȝ plꝰ ſoluēdū ē quāto tardiꝰ Ingratꝰ eſt q̄
bñficiū reddit ſine vſura. Omīa faciēda ſūt vt q̄ gra-
tiſſimi ſimꝰ. noſtrū eñ hoc bonū eſt. Nemo cuʒ alteri
ꝓdeſt ſibi ꝓfuit. Bonū exēplū circuitu ad faciētem re
uertit̄. ſicut mala exempla recidūt in auctoꝛes. Gratꝰ
ſuʒ nō vt aliꝰ mihi libētiꝰ preſtat prioꝛi irritatꝰ exēplo
ſed vt rem iucūdiſſimā ac pulcerrimā faciā. Gratꝰ ſuʒ
nō q2 expedit ſʒ q2 iuuat. Nam ſi malicia miſeros facit
ꝟtus btōs. Gratū aūt eſſe virtꝰ eſt Rem vſitatā reddi
diſti. in eſtiabilē ꝯſecutꝰ es. ꝯſciētiā grati q̄ niſi in aīm
diuinū foꝛtunatūq̄ȝ nō ꝑuenit. Ingratuʒ aūt ſumma
infelicitas vrget. Nemo ſi igratꝰ ē miſer erit. Nō diſſ

ro illu statī miserē. Itaqꝫ ingrati esse vitem⁹ nō aliena cā sꝫ nr̃a. Minimū ex neq̃tia leuissimūqꝫ alios redūdat. qđ pessimū ex illa ē ꝛ (vt ita dicā) spississimū domi remanet ꝛ pmit hn̄tē. Queadmodū Attal⁹ nr̄ dicere solebat. malicia gtē maxiaꝫ veneni sui bibit. illđ aūt venenū qđ s̄pētes i aliena pniciē pferūt sine sua cōtinēt. nō est huic sile h̄ hn̄tib⁹ pessimū est. Torquet ingrat⁹ se ꝛ macerat. odit q̃ accepit. qꝛ redditur⁹ ē ꝛ extenuat. iiurias p̄o dilatat ꝛ auget. Quid aūt eo miseri⁹ cui bn̄ficia excidūt herēt iiurie. at ꝯtra sapiētiam exornat bn̄fitium. Mal' vna voluptas ē ꝛ hec breuis duꝫ accipiūt bn̄ficia ex q̃b⁹ sapiēti lōgū gaudiū mānet. ac pbēne. Nō em̄ illđ accipe sꝫ accipisse delectat qđ imortale ē ꝛ assiduū. Neo āt gt⁹ ē pt nisi ꝯtēpserit ista ꝓpt q̃ vulg⁹ isanit. Si referreris graꝫ. ꝛ i exiliū eūduꝫ ē. ꝛ effundēd⁹ sanguis. ꝛ suscipiēda egestas. Nō penio sibi cōstat homo grat⁹. Nihil cari⁹ estimam⁹ q̃ꝫ bn̄ficiuꝫ qđ diu petim⁹ nihil vili⁹ cū accedim⁹. Queris q̃d sit qđ obliuioneꝫ nob acceptoꝝ facit. Cupiditas accipiendoꝝ. Cogitam⁹ nō q̃d ipetratū. sꝫ q̃d ipetrāduꝫ sit. Abstrahūt a recto diuitie. honores. ꝛ cetera q̃ opinione nr̃a cara st̄. p̄cio suo vilia. Nō qꝛ cōcupiscēda sunt laudātur sꝫ cōcupiscūtur qꝛ laudāda sunt. Sꝫ queadmoduꝫ illa credim⁹ sic ꝛ h̄ fide illa credamus nihil ē grato animo honestius. oēs hoc vrbes. oēs etiaꝫ ex barbaricis regionib⁹ gentes cōclamabūt. Vale

De fortitudine maxima

tꝰ ꝯstantia ꝯtra mortē Ep̄la.lxxxij

D Esij de te iā esse sollicitꝰ Quē iuḋs deoꝝ sponso rem accepisti. Eū.s.ꝗ neminē fallit. aīi rci ac boī amatorē In tuto ꝑs tuī melior est.ꝑt fortuna tibi in iuriā facere Quod ad rē magis ꝑtinet.nō timeo ne tu facias tibi idē Qua recepisti vade.ꝛ in isto te vite ba bitu ꝯpone placide nō molliter. Malo mihi esse ma le ꝙ̄ molliter. Ociū sine litteris mors est ꝛ boīs viui se pultura. Phīa circūdanda est inexpugnabilꝰ murꝰ ꝗ in fortūa multꝫ machīs lacessitū nō trāsit Insupabili loco stat aīꝰ ꝗ externa deseruit.ꝛ arce sua vēdicat infra illū oīe telū cadit. Nō hꝫ (vt putamꝰ) fortuna lōgas manꝰ Neminē occupat nisi herentē sibi Itaqꝫ quātuꝫ possuꝰ ab illa resiliamꝰ.quod sola p̄stabit sui natureqꝫ ꝯditō. Sciat ꝗ itnrꝰ sit.vñ ortꝰ.quod illi bonū quod maluꝫ sit.ꝗd petat.ꝗd deuitet.ꝗ̄ sit rō illa.ꝗ̄ a ꝑpetēda aut fugiēda discernat. Firmū aīm faciet assidua medi tatio.si ñ ꝟba exercuerꝭ sꝫ aīm.si ꝯtra mortē te ꝑpane ris. Zenon nr̄ hac collectōe vtitꝰ.nullū malū glo͛suꝫ ē mors āt glo͛sa est.mors ḡ nō est malū. Ideꝫ inqt Ni hil indrūs glo͛sum est. Mors āt glo͛sa est Ergo mors nō est indrūs. Mors āt nō est glo͛sa.sed fortiter mori gloriosum est. Laudatur enim pauper voluntarius nō paupꝑtas.sꝫ quē ip̄a nō submittit.nec incuruat lau

dat nõ exiliũ sȝ q̃ ħ nõ doluit q̃uis inissȝ.laudat ñ do
lor.sȝ ille quẽ nihil coegit dolor. Nec morte laudat.sȝ
cũ cuius mors añ abstulit aim q̃ pturbauit. Omĩa ista
nõ sſ honesta nec gl'iosa.sȝ q̃cq̃d ex ill' ṽtus adijt tra
ctauitq̃ honestũ ac gl'iosum facit. Adijce nũc q̄ nihil
sit honestenisi cui tot' ai' icubuit atq̃ affuit. cui nulla
pte sui repuguit. ṽtus em̃ pcordi aio decreta pagit nõ
tiet qđ facit. Quẽ mortaliũ circũscriptões ṽꝛe fortõꝛẽ
facere pñt.frangũt aĩm q̃ min' nũq̃ ptrahẽdus est et
in munita ac speciosa cogẽdus q̃ cũ aliq̃d grãde ppo
nit.nõ tricẽtȝ sȝ oĩbus mortalib' mortȝ tioꝛ detrahi dȝ
Quõ illos doces malũ nõ esse. Quõ opiones totius
eui euinces. Qđ auxiliũ inuenies. Quid dices ibecil
litati hũane. Quid dices q̄ inflãmari in media plu
la irruãt. Uerba mihi captiosa pponis ⁊ interrogati
unculas nectȝ.magnis telis magna portẽta feriuntur
Acuta sſ ista. Nihil est acutius arista. Quedã inuti
lia ⁊ inefficacia ipa subtilitas reddit p veritate ḡ sim
plicius agendũ est.ptra metum fortius Uale

Tanquã in cõspectu dei

viuendũ est pluendo diem viuliter. ⁊ pcipue cauenda est ebrietas ¶ Epistola lxxxiiij

SIngulos dies tibi meos ⁊ quidẽ totos iudicari
iubes. Bñ de me iudicas si nihil in ill' esse putas
qđ abscõdã. Sic certe viuendũ est tanq̃ in ɔspcũ vi

uamus. sic cogitandū tanq̄ aliq̄s in pect⁹ intimū pro
spicere possit ꝛ pt. Quid em̄ ꝓdest ab hoīe aliq̄d eē se
cretū. Nihil deo clausum est interest aīs nr̄is ꝛ cogita
tionibus medijs interuenit. faciā ergo qḋ iubes. ꝛ q̄d
agā. ꝛ quo ordine libēter tibi scribā. Obseruabo me ꝓ
tinus. ꝛ (qḋ est vtilissimū) diem meū recognoscā. Hoc
nos pessimos facit q꞉ nēo vitā suā respicit Quid factu
ri simus cogitamus ꝛ id raro. q̄d fecerim⁹ nō cogitā⁹.
Atqui ꝯsiliū futuri ex p̄terito venit Hodiern⁹ dies so
lidus est. totus inter stratū lectōnemq̄ diuisus est. mi
nimū exercitatōi corpis daṫ. nō multū mihi ad balne
um supest. Panis siccus ꝛ sine mēsa prandiū. post qḋ
nō sunt lauāde manus. dormio minimū. Consuetudi
nem meā nosti. breuissiō somno vtor. satꝫ est mihi vigi
lare desijsse. aliq̄n dormisse me scio. aliq̄n suspiror. Ec
ce Circensiū obstrepit clamor subita aliq̄ et immensa
voce feriunṫ aures mee. nec cogitatōes meas excutiū
fremitū patiēter fero Uult nos ab ebrietate deterrere
Zenon vir maxi⁹. Audi ergo quēadmodum colligat
bonū viꝝ nō futuꝝ ebriū. Ebrio secretū sermonē ne
mo ꝯmittit. viro aūt bono ꝯmittit ergo vir bō⁹ ebrius
nō erit. Siḃr dormienti nēo secretū sermonē cōmittit.
viro aūt bono ꝯmitut. ergo vir bonus nō dormit. Jn
struenda est aūt vita exēplis illustribus. nec sp ꝯfugia

mus ad vetera. Cassi⁹ tota vita aquā bibit. Nō ē ani
mus in sua potestate ebrietate deuict⁹. Quēadmodū
musto dolia rūpunt. ⁊ omē quod ī imo iacet ī summā
ptē3 vis caloris eiectat. Sic vino exestuāte quicq̄d
in imo iacet abditu3. effert ⁊ prodit in mediū. onerati
mero quēadmodu3 non cōtinēt cibum ita ne secretu3
quide3 quod suū alienūq3 est pariter effundūt. Quā/
to sati⁹ est apte accusare ebrietate3 ⁊ vicia ei⁹ exponere
perfecto ⁊ sapienti satis est sitim extinguere. Qm̄ mul
ta ebrij faciūt q̄bus sobrij erubescūt. Nihil aliud ebri
etas est q̄3 volūtaria insania. Refer Alexandri mace
donis exēplū qui Clitū charissimū sibi ac fidelissimū
inter epulas transfodit ⁊ intellecto facinore mori vo
luit. Certe diruit omē viciu3 ebrietas ⁊ incendit ⁊ de
tegit. vbi possederit animū nimia vis vini. q̄cq̄d mali
latebat emergit. Nō facit ebrietas vicia sed protrahit
tūc libidinosus nec cubiculū quide3 expectat. tūc ipu
dicus morbu3 profitet ac publicat. tūc petulās nō lin
gua3. nō manū cōtinet. Crescit insolenti supbia. cru
delitas seuo. malignitas liuido. omē viciu3 taxat ⁊ p
dit. Adijce illū ignorāte3 sui dubia ⁊ parꝫ explanata
verba. incertos oculos. gradu3 errantem: vertigine3
capitis. tecta ipsa mobilia. stomachi tormenta cū effer
uescit merꝫ ad viscera ipsa distendit. ⁊que ebrietas fu
it crudelitas facta est. Cogita quas clades edidit e

brietas. hec acerrimas gentes bellicosasq hostib⁹ tra/ didit. Alexādrū (c⁹ mō feci mentōem) tot itinera. tot plia. tot hyemes q̄s trāsierat. tot flumia ex ignoto cadē tia. tot maria tutū demiserūt. intpantia bibendi ac fa/ talis ciph⁹ ↄdidit. Que glia est cape multū cū supstes toti⁹ ↄuiuij fuerꝫ. ꝛ nemo vini tā capax fuit. vinceris a dolio. Fere vinolentiā crudelitas sequit. Violat enī exa sperat q̄ sanitas mentꝫ. Quēadmodū difficiles faciūt oculos diutini morbi ꝛ ad nimiā solis radij offensio nem. Ita ebrietates cōtinue efferant animos vicia vi/ no ↄcepta etiam sine illo valent Vale

Quid proficit studium. ꝛ de modo colligendi.

¶ Epistola. lxxxv

t Itinera ista (q̄ mihi segniciem excutiūt) ꝛ valitu dini mee ꝓdesse iudico ꝛ studijs. alit enī latio inge niū ex studio fatigatū. n̄ sine studio tn̄ r̄ficit. nec scribere tm̄ nec legere tm̄ debe⁹ Alia res ↄtristabit. ꝛ vires ex/ hauriret. alia soluet ac diluet Inuicem h̄ ꝛ illud ↄmu tandū est ꝛ alteꝝ altero ↄpandū. Apes enī debe⁹ imi/ tari. q̄ vagāt ꝛ flores ad mel faciendū idoneos carpūt deinde q̄cq̄d attulere disponūt ac ꝑ fauos digerunt. Et (vt Virgilius nr̄ ait) liquentia mella stipāt ꝛ dulcī distēdāt nectare cellas. has debemus imitari. ꝛ q̄cun q̄ ex diuersa lectōe collegimus separe. Melius enim distincta seruauf. deinde adhibita ingenij nostri aura

et facultate in vnũ saporẽ varia illa libamẽta ꝯfunde re. ⁊ vbi etiã si apparuerit vñ sumptũ sit aliud tñ esse ꝙ vñ sumptũ est appareat Quod in corpe nr̃o videmus sine vlla opa nr̃a facere naturã: Alimẽta q̃ accepim⁹ ꝙ diu sua qualitate ꝑdurãt in stomacho onera sunt: At qui cũ eo qd erãt mutata sunt. tũc demũ in vires ⁊ sanguinẽ trãseũt. Idẽ in his q̃bus alunt̃ ingenia p̃ste mus. vt quicũqꝫ hausim⁹ nõ patiamur itegra esse nec extranea sint sꝫ ꝯcoquam⁹ illa alioq̃n in mẽoriaꝫ ibũt nõ in igeniũ. Hoc faciat anim⁹ nr̃. oĩa q̃bus adiu tus est abscõdat. ipm tñ oñdat quod effecit. Nõ vi des ꝙ mltoꝝ vocib⁹ chorus cõstet. vnus tñ ex oĩb⁹ sonus reddit̃ aliq̃ illic acuta ẽ. aliq̃ grauis aliq̃ media Talẽ animũ esse nr̃m volo. mlte in illo artes. mlta ꝑcepta sunt. mlta ꝝ etatũ exẽpla. sꝫ in vnũ cõspirata. Sꝫ quomõ inq̃s h̃ effici poterit. Assidua intentione. si nihil egerim⁹ nisi rõne cesserimus suadenti. Uale.

De vita perfecta.

Epistola. lxxxvi.

p Epercceram tibi ⁊ q̃cq̃d nodosi adhuc superat pretererã. cõtẽtus q̃si gustũ tibi dare eoꝝ que a nr̃is dicũtur vt ꝑbet̃ ꝟtus ad explẽdaꝫ beatã vitã so la satis efficax. Qui prudẽs est tẽperãs est qui temperãs est cõstãs est. q̃ cõstãs imperturbat⁹ est q̃ imperturbatus est sine tristicia est. q̃ sine tristicia est btũs est. ergo

prudens btūs est. ⁊ prudētia ad btām vitam satis est: Nō diminutōem in bono viro intelligo sed euacuatōnem. Nulla debent esse praua. nā si vlla sit crescēt ⁊ iterim impediēt. Quo mō oculos maior suffusio excecat minor turbat Si das aliqs affcūs sapiēti impar erit illis rō ⁊ velut torrēte quodā efferet. pſertim cū illi nō vnū sed vniuersum affectuū cetū relinqs cū quo colluctetur. Sed omīs plus pt q̄uis mediocriū turba q̄ posset vnius magni violentia Melius cū illo ageret qui vnicū viciū integr̄ haberet q̄ cū eo q̄ leuiora quidem sed oīa. queadmodū rōni nullū brutū obtpat. sic nō sequunt affectus quātulicūq sint. Tigres Leōesq nunq̄ feritatē suā exuunt. aliqn submittūt. sic nūq̄ bona fide vicia mansuescūt. Si inuita rōne ceperint. inuita pseuerabūt. Facilius em̄ est initia illor̄ phibere q̄ impetū regere. Nunq̄ pniciosa seruāt modū. q̄uis lenia initia morbor̄ serpūt. et egra corpa minima interdū mergit accessio. Q̄ñ ad finiendū satis valeo ad qd phibendū par̄ valūi. cuz facilius sit excludere q̄ admissa opprimere. Btā vita in se bonū hȝ pfectum insuperabile. btā em̄ vita diuisa est. nihil hȝ in quod amplius possit attolli. Preterea si btā vita nullius est indignus. ois vita btā pfecta est. eadēq est ⁊ btā et btissima. nunq̄d dubitas q̄n btā vita summū bonū sit: Ergo si summū bonū hȝ. summe btā est. Queadmodum

summū bonū adiectōem non recipit ita nec beata vita
Si eīm̄ aliqs est minus btūs q̄ ali⁹. sequit̄ vt hic alte
rius vitā beatioris mag̃ ꝯcupiscat q̄ suā. Btūs autē
nihil sue p̄fert. vtrūlibet ex his icredibile est. aut aliqd
btō restare qd̄ esse q̄ qd̄ est malit. aut illū nō malle qd̄
illo meli⁹ est. Quid autem in beatam vita eximiū. q̄
plena est finis (vt puto) bibendi edēdiq; satietas est.
hic pl⁹ edit. ille mi⁹. qd refert. vterq; iā satur ē Hic pl⁹
bibit ille minus Quid refert. vterq; nō sitit Hic plib⁹
annis vixit. hic paucioib⁹ Nihil interest si tā illū m l
ti anni btm̄ fecerūt. q̄ hūc pauci Ille quē tu min⁹ bea
tū vocas nō est btūs. nō pt nomē minui Qui fortis ē
ine tiore est. q sine tiore est. sine tristicia est. q sine tristi
cia est btūs est. Fortē cautio decet. nō timor. dolet p̄o
nā sensu3 hoīs nulla exuit v̄tus. sed nō tiet. inuict⁹ ex
alto dolores suos spectat. Qd malū est nocet. qd noc3
deteriorē facit. dolor ⁊ paupertas deteriorē nō faciunt
ergo mala non sit. Iudico nec artē gubernatoris dete
riorem vlla tēpestate fieri nec ipā administratōnem
artis. Gubernator tibi felicitatē nō pmisit. sed vtilem
opam ⁊ nauis regēde sciam Tēpestas nō op⁹ guber
natoris ipedit. sed successum. ïō nō nocet ei tanq̄ gu
bernatori. s3 tanq̄ nauiganti. Duas personas habet
gubernator, alteram communem cum omnibus qui
eandem nauem conscenderunt, qua ipsa vector est.

alterã ꝑuã qua gubernator est. Tẽpestas tanq̃ vectori nocet nõ tanq̃ gubernatori. Sapienti nõ nocet a paupertate. nõ ab alijs tempestatib⁹ vite. nõ eñ ꝓhibent opa eius oĩa sȝ tm̃ ad alios ptinẽtia. Ipse semper in actu est ad vtrosq̃ casus apt⁹ est. bonoꝝ rector est. maloꝝ victor. Tu illũ ꝑmi putas malis vrit. Nõ ex ebore tm̃ Phidias sciebat facẽ simulachra faciebat ex ere. si adhuc viliorẽ illi materiã obtulisses fecissȝ q̃le ex illa fieri optimũ posset Sic sapiẽs ꝟtutẽ si licebit i diuitijs explicabit. si min⁹ in paupertate. Si poterit in patria. si minus in exilio. Si poterit imperator. si minus miles. Si poterit iteger si min⁹ debilis. quãcũq̃ fortunã acceperit aliq̃d ex illa mẽorabile efficiet. Certi sunt domitores feraꝝ qui seuissima animalia mitigãt. leonibus manus magister inserit. osculat tigriȝ suus custos Elephãtẽ ethiops iubet subsidere ingenua ꝛ ãbulare ꝑ funẽ Sic sapiẽs artifex est domãdi mala. dolor. egestas. ignominia. carcer. exiliũ. vbiq̃ horrenda. cũ ad hũc ꝑuenerẽ mansueta sunt. Uale

De magnanitate et persimonia scipionis. Epistola. lxxxvij.

I In ipsa Scipionis Africani villa iacẽs hec tibi scribo. Adoratis manibus eius. ꝛ ara quam sepulchrũ tãti viri suspicor. animũ q̃dem ei⁹ i celũ ex q̃ erat redisse ꝑsuadeo mihi. nõ q: m̃gnos exercit⁹ duxit

hos eñ z cambifes furiosus habuit.s3 ob egregiā mo
derationem pietatēq3 quā mag3 in illo admirabile3
iudico cū reliqt patriā q̄3 cū defendit. Quid ni admi
rer hāc magnitudinē aī qua in exiliū voluntariū secef
sit z ciuitatē exonerauit? Eo pducta res erat vt aut li
bertas Scipioni aut Scipio libertati faceret iiuriā
neutz fas erat. Uidi vllā structā lapide q̄drato. mu3
circūdatū silue. turres q̄q3 in ppugnaculū ville vtrinq3
surrectas. Cisternā edificijs ac turrib9 subditā. balneo
lum angustū tenebrosum ex psuetudie antiq̄. Mag̃ er
go voluptas me subijt pteplantē mores Scipiōis
in h angulo ille Carthagis horror cui roma d3 q̄ tm̄
semel capta ē. Abluebat corp9 rustic3 laborib9 fessum
exercebat eī opa se terrāq3 (vt mos fuit prisc3) ipē subi
gebat. At nūc q̄s est q̄ sic lauari sustineat. Paup sibi
videt ac sordid9 nisi parietes magnis ac pciosis orbib9
refulserint. In h balneo Scipionis mīme sunt rime
mag3 q̄3 fenestre. muro lapideo execte vt sine iniuria
munimēti lumē admitterēt. At nūc blactaria vocant
balnea. si q̄ nō ita aptata st3. vt totius diei solē fenestr3
āplissimis recipiāt. nisi z lauant sil z colorent. nisi ex so
lio agros ac maria pspiciūt. At oli z pauca erāt i bal
nea nec vllo cultu exornata. Cur eñ exornaret res q̄
d[?]ratoria z in vsum nō in oblectamentū repta. nūc aūt
inuēta est non salubr3 tēpatura s3 similis incēdio. nihil

nõ iam videt̃ interesse algeat balneũ an caleat. Aiunt aũt q̃ priscos mores vrb tradiderũt. brachia ac crura q̃tidie abluebãt q̃ sordes ope collegerant Ceterꝫ toti nundis lauari. nũc postq̃ mlta balnea inuẽta sūt. spurciciores sunt. Uale

De verecundia que ex paupere supellectile ¶ Epistola. lxxxviij

Naufragiũ anteq̃ naui ascenderẽ feci q̃uo acciderit cũ voluerꝫ approbabo. imo etiã si noluerꝫ Interim h me iter docuit q̃ mlta h̃em⁹ supuacua ꝛ q̃ facili iudicio possem⁹ deponere seu ↄtẽnere. q̃ si q̃n nccitas abstulit nõ sentimus ablata. Culcitra in tra iacet ego i culcitra ex duab⁹ penulis altera stragulũ. altera optoriũ fcã est De prãdio nihil detrahi potuit. paratũ fuit nõ mag hora. nunq̃ sine chartꝫ. nusq̃ sine pugillaribus Ille si panẽ habeo p pulmẽtario sūt. si ñ p pane Quotidie mihi aim nouũ faciũt quẽ ego faustũ et felicẽ reddo bonis cogitatõibus ꝛ aĩ magnitudie q̃ nũq̃ maior est q̃ vbi aliena se posuit. ꝛ fecit sibi pacẽ nihil timẽdo. fecit sibi diuitias nihil ↄcupiscẽdo. Uehiculũ in quo positus sum rusticũ est. Mule viuere se ambulando testant̃ Mulio excalciat̃ non ꝑpter estatẽ. vix a me obtineo vt h vehiculũ noli videri meũ. Qui sordido vehiculo erubescit p̃cioso gl̃abat̃ Parꝫ feci adhuc ꝓfeci nõ adeo frugalitatẽ palã ferre. ꝛ nũc curo opio

nes viatoꝝ ↄtra totius generꝫ hũani opiones mitten
da erat vox. Insanitꝫ, erratis, stupetis ad supuacua. ne
minẽ estiatꝫ suo. cũ ad pãimoniũ ventũ est diligẽtissi⸗
mi ↄputatores. Sic rõem ponūtꝫ singuloꝝ. qb⁹ aut
pecuniã credituri estꝫ aut bñficia. Nã hec quoqꝫ iã ex⸗
pãsa fortꝫ late possidet. sed multũ dꝫ. hꝫ domũ formo
sam sed alienis paratã. familiã nẽo cito speciosiorẽ ꝑ⸗
ducit sꝫ noibus nõ rñdet. Si creditori soluerit nihil
illi superit. diuitẽ illũ putas qꝛ aurea sꝫ ꝑ ellex. etiaꝫ in
via eũ sequet. qꝛ in oibus ꝓuincijs arat. qꝛ magn⁹ ka⸗
lendarij liber voluit. Cũ oia dixerꝫ paup est. Quare?
qꝛ dꝫ quãtũ inqs. oia nisi forte iudices interesse vtrũ
aliqs ab hoie an a fortũa mutuũ sumpserit. Quid ad
rem ptinẽt mule signate vnius ois coloris? Quid ista
vehicula celata intrasti. ostro instrati alipides pictis⸗
qꝫ tapetis. demissa monilia collo pendẽt. Ista nec do
minũ meliorẽ pñt facere nec mulum. Marc⁹. Catho
quẽ tã necessariũ reip. fuit nasci qꝫ Scipionem. alter
eñi cũ hostib⁹ nr̃is bellũ. alter cũ moribus gessit) can
terio vehebat. Hypoperis quidẽ impositꝫ vt secũ vti
lia portaret. O qñtũ erat seculi decus Imperatorẽ tri⸗
umphalem censoriũ. z (qđ sup hec oia est) Cathonem
vno caballo esse ↄtentũ. z ne toto quidẽ. ptem eĩ sarci⸗
ne ab vtroqꝫ latere dependentes occupabãt. Nũc vo⸗
lo paucissiãs adhuc interrogatões nr̃oꝝ tibi reddere

ad virtutē ptinentes. Qđ bonū est bonos facit. nam z in arte musica qđ bonū est bonū facit musicū. fortuita bonū nō faciūt ğ nō sunt bona Item qđ ptēptissimo cuiqȝ ptingere ac turpissimo pt bonū nō est. opes aūt z lenoni z laniste ptingūt. ergo nō sunt bona. fit⁹ extollit hoiem z sup cbara mortalibus collocat. Nec ea q̄ bona. nec ea q̄ mala vocant aut cupit nimis aut expauescit Celidon, vn⁹ ex cleopatre nobilib⁹ pīmonium grāde possedit vtꝝ illū pecunia ipuꝝ fecit. an ipē pecuniā īspurcauit. q̄ sic in quosdā hoies quo mō denarius in cloacā cadit Virtus sup ista psistit. suo ere cēset. nihil ex istꝫ quolibet incurrentib⁹ bonum iudicat Medicina z gubernatio nō interdicit sibi ac suis admiratōem taliū reꝝ. Qui nō est vir bon⁹. pt nihilominus medicus esse. pt gubernator. pt grāmaticus tam mehercule esse q̄ȝ cocus. Qualia q̄sqȝ hȝ talis est. Fiscus tāti est q̄ntū hȝ. imo in accessione eius veit quod hȝ. Quare ergo sapiens magn⁹ est. qꝛ magnū aīm hȝ Querꝫ. q̄ res sanitatem faciat. q̄ deū. deus optet illi diuinū aliq̄d. celeste magnificū. Nō in oēs bonū cadit nec quēlibet possessorem patit Vide z q̄d q̄qȝ ferat regio z q̄d q̄qȝ recuset. h segetes. illic veniūt. felicius vue Arborei fet⁹ alibi atqȝ iniussa virescūt Gramia nōne vides croceos vt crinol⁹ odores India mittit ebur molles sua thura sabei At calibes nudi ferꝝ Ista ī rgiōes

descripta sunt, vt necessariũ mortalibus esset int ipos
ↄmertiũ si inuicẽ ali⁹ aliq̃d ab altero peteret. Sꝫ sum
mũ illud bonũ hꝫ suã sedẽ. nõ nascit̃ vbi ebur. nec vbi
ferꝝ. Quis sũmi boni locus sit q̃ris? Ai⁹. hic nisi pu⁹
rus ac scũs est deũ nõ capit. Bonũ ex malo nõ fit Di
uitie fiũt ex malo. fiũt aũt ex auaricia. diuitie ḡ non sꝫ
bone. Itaq̃ꝫ malũ est sacrilegiũ ꝛ furtũ. multi tñ furto
non erubescunt q̃ꝫ multi adulterio gloriant̃. nã sacrile
gia minuta puniunt̃. magna in triũphis ferunt̃. Non
nascit̃ itaq̃ꝫ ex bono malũ. non mag q̃ꝫ ficus ex olea.
Ad semen nata rñdent. Bona degenerare non pñt
Quemadmodũ ex turpi honestũ nõ nascit̃. ita nec ex
malo quidẽ bonũ. Nã idẽ est honestũ ꝛ bonũ Possi
donius (vt ego existio) melius ait diuitias esse causam
maloꝝ. nõ q̃ ipe faciũt aliq̃d: sed q̃ facturos irritant
Alia eñ est cã efficiẽs. alia p̃cedens hãc. p̃cedentẽ di
uitie hñt. inflãt aĩos. supbiã pariũt inuidiã ↄtrahunt
Bona aũt oĩa carere culpa decet. Pura sunt non cor
rũpunt aĩos non sollicitãt. extollũt quidēꝫ ꝛ dilatant
Sed sine tiore q̃ bona sunt fiduciã faciũt diuitie au
daciam ꝛ insolentiam. nihil aũt aliud est insolentia q̃ꝫ
spẽs magnitudis false. Uirtus quoq̃ꝫ p̃cedentem hꝫ
cãm ad inuidiã multis eñ ꝓpter sapiam multis ꝓpter
iustitiã inuidet̃. Alia est etiã ↄmodoꝝ ↄditio. alia bo
norum. Commodũ est qđ plus vsus hꝫ q̃ꝫ molestie.

Bonū sinceꝝ eē debꝫ ⁊ ab oĩ sp̄te innoxiū Nō ē id bonū qđ plus pdest ſꝫ qđ tm̄ pdest His interrogatōib⁹ suasuri ac dissuasuri sum⁹ his effecturi vt populus romanus paupꝫtatē. fundamentū ⁊ cām iperij sui reqrat ac laudꝫ. diuitias aūt suas timeat Si possum⁹ fortius loqmur. si min⁹ aptius. Uale

De studijs liberalibus.

Epistola. lxxxix

De studijs liberalibus qđ sentiā scire desideras. meritoria. artificia sunt hacten⁹ vtilia si pparēt ingeniū. nō detineāt Tā diu em̄ istis immorandū est q̄diu nihil aĩmus agere maius pt Rudimēta sꝫ nr̄a non opa Quare liberalia studia dcā sꝫ vides. qꝛ hoīe libero digna sunt Ceteꝝ vnū studiū vere libꝛale est qđ libeꝝ facit. h̄ est sapie. sublime. forte. magnanimi cetera pusilla ⁊ puerilia sunt. An tu q̄cq̄ in illis eē credꝫ boī q̄ꝝ pfessores turpissimos oīm ac flagiciosissimos cernis. Nō discere debem⁹ illa sed didicisse. Quidā illud de liberalib⁹ studijs q̄rendū iudicauerūt. an bonū viꝝ facerent. ſꝫ ne pmittūt quidē. nec h⁹ rei sciencia m affectant. Grāmaticus circa curaꝫ sermonis versat. et si latius euagari vult circa historias aut carmina. qđ hoꝝ ad virtutē viā sternit. syllabaꝝ enarratio aut versuum modificatio. Quid his metū demit. cupiditatē eximit. libidinē refrenat. Ad geometriā trāseamus et

ad mu ficā. Nibil apđ illas inuenies que vetet tiᾱe vetet cupere. ǭsquis hec ignorat alia frustra scit. Doc me doce qūo patriā amē, qūo vxorē, qūo p̄rem Quid inq̄ris an Penelope ipudica fuerit, aut Ulixem illū esse quez videbat añq̄ꝫ sciret suspicata sit. Doce me q̄d sit pudicicia, ⁊ q̄ntū i ea bonū. Ad musicaꝫ trāseo, do⁹ces quō iterse acute ⁊ voces grues cōsonet, fac potius sciā quō anim⁹ me⁹ secū cōsonet, ne ꝯsilia mea discrepēt. Mōstras mihi q̄ sint mōi flebiles. mōstra potius inē aduersa nō emittā flebilē vocē. Metiri me geometria docꝫ latifundia, potius q̄ꝫ doceat quō metiar quātū homi sat sit. Nūerare docet me Arithmetica ⁊ auaritie accōmodat digitos potius q̄ꝫ doceat nihil ad rē ptinere istas ꝯputatōes Quid mihi pdest scire agellū diuidere i ptes si nescio cū fratre diuidere Quid pdest colligere subtiliē pedes iugeri, si tristē me facit vicinus potēs aliq̄d ex meo abradēs. Doceto quō nihil pdā ex finib⁹ meis. At ego discere volo quō totos agros bilar amittā. O egregiā artē, scis rotūda metiri i q̄dratū reliq quācūq accep forma, interualla siderū dic, nihil ē qđ i mēsurā tuā ñ cadat Si artifex es metire bois aim, dic q̄ꝫ mgn⁹ q̄ꝫ pusill⁹ sit. Scis q̄ recta sit lica, q̄d tibi pdest si q̄d i vita rectū sit ignoras Ucio nūc ad illū q̄ celestiū noticia glaē. Frigida saturni sese quo stella recepter. q̄s ignis cellicillem⁹ erret in orbes

Quid pderit scire cũ saturnus ꝛ mars ex ɔtrario sta-
bunt. aut cũ mercurius vespertinũ faciet occasum vidēte
saturno. potiꝰ ꝙ hoc discã vbicũqꝫ sunt ista ꝓpicia esse
nec posse mutari scias ista aut nescias. fient. Si vero
solē ad rapidũ stellasqꝫ seq̄ntes. Ordie ꝓspicies nũꝙ
te crastina fallet Hora. nec insidijs noctis capiere serene.
Satis abũdeqꝫ ꝓuisum ē vt ab insidijs tutus eēm Nũꝗ
q̄d me crastina nõ fallit hora. Fallit eñ. qꝺ nesciēti eue-
nit. Ego q̄d futurũ sit nescio. q̄d fieri possit scio. Ex hoc
nihil desꝑabo. totũ expecto. malis paratus sum. Quid
ergo inq̄s nihil nob liberalia studia ɔferũt. ad alia mł-
tũ ad ꝟtutem nihil. nã ꝛ hee viles ex ꝓfesso artes q̄ ma-
nu ɔstãt ad instrũ vite plurimũ ɔferũt. tñ ad ꝟtutē nõ
ꝑtinent. Quare ḡ liberalibꝰ studijs filios erudimꝰ. nõ
q꞉ ꝟtutem dare pñt. sed q꞉ aĩm ad accipiendũ ꝟtutē
ꝑparant. vna re ɔsumatᷣ animus. scia bonoꝝ ac malo-
rum imutabili q̄ soli phie ɔpetit. nihil aũt vlla ars a-
lia de bonis ac malis q̄rit. Singulas habet circuire
virtutes. fortitudo ɔtemptrix timendoꝝ est terribilia
despicit ꝛ frangit. Fides sanctissimũ humani pectoꝝ
bonũ est. nulla neccessitate ad fallendũ cogit᷑. nullo cor-
rumpitur p̄mio. vre inq̄t. occide. non prodã. Sed q̄
magꝭ secreta q̄ret dolor. hec illa altius condet. Tpan-
tia voluptatibꝰ impat. alias odit atqꝫ abigit. alias di-
spensat ꝛ ad sanũ modum redigit. Necvnꝙ ad illas

ꝓpter ipsas veniat. scit optimū esse modū cupido῀ non quātū velꝫ sꝫ quātū debeas sumere. Humanitas vetat supbū eē aduersus socios vetat auarū. verbis reb⁹ affe ctib⁹ cōez sese facilē ꝙ omib⁹ p̄stat. Nunqd liberalia studia hos mores p̄cipiūt. nō magꝫ ꝙ̄ simplicitatem ꝙ̄ modestiā ac moderatōez. nō magꝫ ꝙ̄ frugalitatē ac psimoniā. nō magꝫ ꝙ̄ demētiā. q̄ alieo sanguini tanꝙ̄ suo pcit. ꝛ scit homi nō esse hoīe pdige vtēdū. Magna ꝛ speciosa res est sapiencia. vacuo illi loco op⁹ est. De diuinis hūanisꝙ̄ simlꝫ dicēdū est. de p̄teritꝫ de futuris de caducꝫ. de eternis. de tpe. de quo vno vide ꝙ̄ mlta querunꝫ. Primū an ipm sit aliqd. deinde an aliqd an̄ tēpus sit. an cuꝫ an̄ mūdū. Innūerabiles questiōes sꝫ de animo. vnde sit. qualꝫ sit. qn̄ esse icipiat. ꝙ̄diu sit. an aliūde alio trāseat. ꝛ domicilia mutet. ad alias aniāliū formas aliasꝙ̄ cōiectus. An nō āpli⁹ ꝙ̄ semel fuiat. ꝛ emissus vagetꝫ in toto. vtrū corp⁹ sit an nō. qd sit factu rus. cuꝫ per nos aliqd facere desierit. quō libertate sua vsur⁹ cū ex hac effugerit cauea. Hec tā mlta. taꝫ mag na supuacua ex anio tollēda sunt. Nō dabit se in has āgustias ꝟtus. Laxi⁹ spaciū res magna desiderat. Ex pellanꝫ ōmia. totū pect⁹ illi vacet. At eīn delectat arti um noticia notaꝝ. Tātū itaꝙ̄ ꝛ illis retineam⁹ quā tū necessariū sit. pl⁹ velle scire ꝙ̄ satꝫ intēperātie gen⁹ est. Ista ergo liberaliū artiū cōsectatio q̄ molestos.

verbosos. intempestiuos. sibi placẽtes facit. Ideo non discentes necessaria. qz supuacua didicerũt. Quatuor milia librorum Didimus grãmatic⁹ scripsit. miser si tam multa supuacua legisset. In his libris de patria Homeri querit. In his de Enee matre querit vera. In his libidinosior Anacreon an ebriosi⁹ vixerit. et alia que erãt dediscẽda. Sed ad nostros quoqz cuz peruenerit oñdaz multa securibus recidẽda. Adeo mihi pceptũ illõ salutare excidit. ipi pce. Hec sciã et ignorẽ De liberalib⁹ studijs loquor. philosophi isti quãtũ hñt supuacui. quãtũ ab vsu recedẽtz ipsi quoqz ad syllabarum distinctiões et pũctões. ac positiõuz pprietates descenderũt. sic effectũ est vt diligẽti⁹ scirent loqui qz viuere. Audi quãtũ mali faciat nimia subtilitas et qz infesta sit veruti. Pithagoras ait de omi re in vtranqz pte disputari posse ex equo et de hac ipa an ois res in vtrãqz ptez disputabilis sit. Nausiphanes ait ex his q videnf esse. nihil magz esse qz nõ esse. Parmenides ait ex his q videnf nihil esse ab vniuerso. Zenon heleates oia negotia de negotio deiecit. ait nihil esse. Circa eadem fere Phironei versanf. et Megarici et Eretici. et Achademici q nouã induxerũt sciẽciã. nihil scire. Hec omia in illũ supuacuũ studiorum liberaliũ gregẽ conijce. Illi mihi nõ pfuturã sciẽciaz tradũt. hij spez omis sciencie eripiũt. Sati⁹ est supuacua scire qz nihil. Illi nõ pfer

rũt lumē p qd atieo dirigat ad verũ. Hij oculos mihi effodiũt. Si Pitagore credo. nihil in rez natura est nisi dubiũ. Si Nausiphani hoc vnuz certũ est nihil esse certi. Si Parmenidi nihil est p̄ter vnũ. Si Zenoni ne vnũ quidez. Quid ergo nos sum⁹. Quid ista que nos circũstãt. alũt. sustinēt. Tota rez natura vmbra est. aut inanis. aut fallax. Nõ facile dixeriz vtruz magis irascar illis qui nos nihil scire voluerũt. an ill' qui ne hoc quidez nobis reliquerũt nihil scire. Uale.

Expliciũt Epistole Senece.

De vita ꝛ morte Senece

Lucius Anne⁹ Seneca natõe hyspan⁹. genere cordubēs. pfessiõe pho stoic⁹ fuit. nõ min⁹ vita ꝓspicu⁹ q̃ȝ sciã p̄clar⁹. ꝛ vir catholic⁹ extitit. quē in scõz catholo go diuus Hieronim⁹ põit ꝑpter frequētes eplãs pauli ad ipm. ꝛ ipsi⁹ ad paulũ. maxim⁹ vite mgr̃. ꝛ actionũ q̃s a bono viro exposcim⁹ institutor. Neronisq̃ p̄ ceptor ꝛ diu apd cũ potētissim⁹ fuit ita vt q̃ȝ diu Nero pietatem simulanit ꝛ optimi p̄ncipis officio visus fungi nihil sine Senece consilio ab imperatore transigeretur. postea vero cum Nero octauiũ vxorem sub sterilitatis nomine abdicasset ꝛ pompeiam sabinam questorio patre natam in matrimonium accepisset. excedutũ est ab hac muliere ꝓspiratũ in mortez ei⁹. siue qz

Neronem ab hui⁹ mulierꝫ amore retrahere conatus ē. cū octauia supstite. illā ɔcubinā h̄ret. siue qꝛ sciebat nō placere Senece q̄ cū Nerone diceret ac faceret. q̄ re cognita sapiētissim⁹ vir Seneca statuit a Nerone ociū ꝛ quietē impetrare. ꝛ a curia abstinere quo tucior eius senect⁹ foret. Exhortato igit̄ Nerōe vt oēs suas opes tolleret. ꝛ honores suos ad alteꝝ transferret. fre tus excusatōe aduerse valitudis ꝛ senectutꝫ cāpanie ru ra puagabat̄. in qua pegrinatōe magnā ep̄laꝝ ptē ad Lucillū ɔscripsit. deinde in villā suam diuerso. Nero Sillanū tribunū ptorie cohortꝫ cū iam ad vespasce ret misit. qui villā milit̄ib⁹ circūdedit. domū Senece intrauit ꝛ impatorꝫ mādata exposuit. vt vel spontaneā mortē sibi ɔsciret. vel qđ sibi mortis genus ɔstituerat subiret. Causa ꝓo mortꝫ afferebat̄ q̄ ipso odio Nero nis se ab vrbe abduxerat. neqꝫ amicꝫ suis laborātibus aderat. Accepto senece r̄nso. Sillanus ad Neronem rediit at scđo missus. veritus i Senece ɔspectū ꝑdire vnū ex cēturionibus suis misit q̄ extremā necessitatis horā nūciaret. Quo audito sapientissimus vir ɔstanti vultu hortatꝫ amicis (qui tum aderāt) ad sui vestigia iussit venas brachioꝝ ꝛ crurum incidi. venenū prepa ratum dari. ꝛ balneum ɔsilio Stacij medici pl⁹ q̄ȝ me diocriter calidum fieri. in quo positus. extinctus est. Anno etatis sue cētesimo quartodecimo aut vltra

Tabula seu directoriũ
Epistolarum Senece ad Lucillum

Tabula seu directoriu͂

Explicit Tabula Epistolarū Senece

mit dt ser. ?ond . sentent: nº 8.

Aliis alio plura inaequire for? xeno ... el Dauid ?

in lib antiq. lectionum

Arist. dixit. Melliore [?] praecedia [?] ex nobiliore nicesitia progauesit

quod de ignobiliore multa Cel. Rod. ubi s.ª

... ab alijs amentatores, artes ...

... Platonis ... ubi s.ª ... male gesta ...

... explicata et bene gesta

... diminuere ... ubi s.ª

Iudex et Gubernator debet [semper] esse bonis moribus ... et

... Salamon ...

